

Budget 2026

**ekonomisk planering 2027–2028
visioner, prioriteringar och resurser**

Innehåll

Inledning	4
Vision 2030	5
Västerviks kommun – Livskvalitet varje dag.....	5
Visionens åtta områden med mätbara mål.....	5
Hållbar budget i oroliga tider	8
Hållbar kommun.....	8
Hållbar tillväxt	9
Hållbar kompetensförsörjning.....	9
Hållbarhetsarbete för barn och unga	9
Nämndernas ansvarsområden, uppdrag och budget	11
Koncerngemensamma satsningar	11
Budget	11
Uppdrag	12
Kommunstyrelsen	13
Ansvarsområden.....	13
Budget	13
Uppdrag.....	14
Barn- och utbildningsnämnden	17
Ansvarsområden.....	17
Budget	17
Uppdrag	19
Socialnämnden	23
Ansvarsområden.....	23
Budget	24
Uppdrag.....	26
Miljö- och Byggnadsnämnden	29
Ansvarsområden.....	29
Budget	29
Uppdrag	29
Revisionen	30
Ansvarsområde.....	30
Budget	30
Överförmyndare	31
Ansvarsområden.....	31
Budget	31
Bolagen	32
Ansvarsområden	32
Uppdrag.....	32
Avkastningskrav.....	32
Självfinansiering av investeringar.....	33
Västerviks Kommuns Förvaltnings AB	34
Västerviks Bostads AB	35
Uppdrag.....	36
TjustFastigheter AB	37
Uppdrag.....	38
Västervik Miljö & Energi AB.....	39
UppdragVästerviks Kraft Elnät AB	41
Uppdrag.....	42
Västervik Resort AB	43
Uppdrag.....	43
Västervik Biogas AB	43
Ekonomi – förutsättningar för ekonomisk planering 2026–2029	44
Befolkning.....	44
Prognos befolkningsutveckling till 2035	44
Prognos demografisk försörjningskvot till 2035	44
Skattesats	45
Skatteintäkter.....	45

Verksamhetens nettokostnader	45
Driftkostnadsförändringar 2025 - 2028	45
Västerviks kommunkoncerns låneramar mot externa långivare	46
Referenskostnader	46
Investeringar 2026 - 2028	48
Pensionerna idag och i framtiden	48
Finansiell analys och nyckeltal	49
Årets resultat	49
Soliditet	49
Borgensåtaganden	50
Sammanfattning	50
Resultatbudget	51
Balansbudget	52
Investeringar	53
Nämndernas nettokostnader	53
Skatter och kommunal utjämning	54
Finansnetto	55
Principer för ekonomistyrning	56
Budgetprocess	56
Justering av budgetramar	56
Demografimodell för beräkning av förändrade resursbehov	56
Demografimodellens indelning i verksamheter	57
Källor	57
Resultatöverföring i samband med bokslut	57
Investeringar	58
Lokaler	58
Ekonomi- och verksamhetsuppföljning	58
Nämnd eller bolagsstyrelses åtgärder vid konstaterad / befarad budgetavvikelse	58
Uppföljning av ekonomi och verksamhet	59
Finansiering	59
Femårsöversikt	60
Personal	62
Bilaga 2 Investeringsplan	66
Bilaga 3 Kvalitet och resultat inom socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen	68
Bilaga 4 kostnader, jämförelse med andra kommuner	71
Bilaga 5: resultatbudget sju år	76

Inledning

Förändringar som blir försämringar är tuffa. Men det är då vi som samhälle, vi alla som lever i Västerviks kommun, blir starkare. När förutsättningar ändras hittar vi nya vägar. För att vi måste och för att vi kan. Västervik kan. För Västervik vill.

Vi klarar av att det mesta blir dyrare - för att vi måste. Så som det hänt de senaste åren med höjda priser och en räntenivå som fått oss att hålla andan och andas ut när vi märkt att det går. För det handlar ju om hur vi som Västerviksbor, som det starka samhälle vi alla är, bryter ner svårigheterna och går igenom dem.

Mycket kan vi göra något åt. Men inte ett dugg åt de politiska utspelen i USA där främst tullavgifterna skapat stor osäkerhet på marknaderna. Det har dämpat den ekonomiska tillväxten i samhället, och tydligt är att vi nu är i början av en lågkonjunktur som riskerar att bli längre än bedömare först trodde.

För kommuner och regioner har de ökade kostnaderna blivit högst kännbara. Skatteunderlaget börjar nu äntligen växa till normala nivåer, men åren med sjunkande skatteintäkter skapar fortfarande tuffa förutsättningar. Under 2025 har inflationen sjunkit och ligger nu runt Riksbankens mål på två procent. Det innebär en lättnad för offentlig sektor, särskilt vad gäller pensionskostnaderna, vilka varit väldigt höga de två senaste åren.

Vår kommun har, precis som de flesta andra kommuner, fått räkna ner sina befolkningsprognoser till följd av den nedräkning SCB gjorde 2024. Det här innebär att vi tappar kraftigt i förskoleåldrarna men ökar i åldrarna 80 och uppåt. Den demografiska försörjningskvoten ökar och är idag 1,03. Om det här fortsätter innebär det bland annat att vi kommer ha kompetensbrist och svårigheter att bemanna i våra egna verksamheter, men även i det lokala näringslivet.

Västerviks kommun rättar alltid mun efter matsäcken. Vi strävar efter att ständigt arbeta så klokt och effektivt som möjligt med begränsade resurser. Nu måste vi bli ännu klokare och effektivare. För när allt runt omkring förändras måste vi förändras: vi måste arbeta på ett nytt sätt, upphandla ännu mer professionellt, samordna bättre och prioritera om.

Vi kan bli tvungna att göra större strukturförändringar och överväga drastiska bortprioriteringar för att värna om resurserna för de riktigt unga och riktigt gamla. De som helt saknar andra möjligheter att påverka sin situation. Det är så ett starkt samhälle fungerar och måste fungera.

Pengarna räcker till de tar slut. Nu måste vi se till att skattepengarna, kassan vi har tillsammans, ska räcka så långt bara det är möjligt. Vi måste förändras i takt med förändringarna. Som med befolkningsprognosen, där vi förvaltar vår gemensamma kassa och har en välskött ekonomi, ser till att allas vår välfärd står lika stark som medkännande, och att vi fortsätter ha ett gott företagsklimat.

Vid budgetarbetet har omvärldsinformation och ekonomiska nyckeltal hämtats främst från SKR. Budgeten utgår från SKR:s skatteprognos i april 2025 och med invånarantal enligt

Samhällsbyggnadsenhetens prognos i april 2025. Skandikons pensionsprognos från april 2025 har använts.

Under budgetperioden är inriktningen att fokusera lite extra på tre av områdena i visionen; 3, 5 och 6 nedan. Antalet direkta uppdrag har minimerats för att ge verksamheterna möjlighet att fokusera på den nödvändiga omställningen. Investeringsplanerna i primärkommunen har också dragits ner för att bidra till sänkta kostnader.

Vision 2030

Västerviks kommun – Livskvalitet varje dag

Vår vision om framtiden är ett samhälle där livskvalitet står i fokus varje dag. Ett samhälle där medborgarna känner glädje, tillhörighet och stolthet över att leva, arbeta och bo, gamla som unga.

Visionens åtta områden med mätbara mål

Avgörande för att Västervik kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare, är att ledarskapskulturen och målstyrningen på alla nivåer fortsätter att utvecklas. Det högsta ledarskapet sätter grunden för hela kommunkoncernens kultur och arbetsmiljö. Kommunkoncernen ska sträva efter en stark lagkänsla, öppen kommunikation och medarbetare som ser det goda värde de tillför och tar stort ansvar. Ge chefer de rätta förutsättningarna och verktygen för att kunna vara goda ledare.

Utifrån visionens åtta områden har det formulerats mätbara mål och i detta arbete har de prioriterade inriktningsområdena varit vägledande för framtagandet av de mätbara målen.

De åtta områdena i visionen är styrande för samtliga nämnder och bolag. Inom respektive område formuleras mål och uppdrag som respektive nämnd och bolag ska konkretisera, utveckla och anpassa till sina respektive verksamheter. För varje uppdrag ska det finnas en samordningsansvarig funktion.

1. Samverkan och innovation – för en tryggad välfärd
 - Antalet innovativa lösningar för en tryggad välfärd ska öka, till exempel genom digitala lösningar.
2. Kommunikationer – Närmare varandra och omvärlden
 - Verka för insatser som ger ökade möjlighet för kollektivt resande inom kommunen, samt till och från kommunen.
 - Uppkopplingsmöjlighet ska finnas i kommunen till 97,5 % år 2026. Det långsiktiga målet är 100 %, finansiering i första hand med externa medel.
3. **En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva. Landsbygden har unika resurser som vi tar vara på och utvecklar för boende och företagande. Det ger större valfrihet till val av boende och arbete.**
 - I SCB:s medborgarundersökning ska vi sträva efter att få bättre resultat än rikssnittet.
 - Index för HME ska vara minst 77 och totalt högre än riksgenomsnittet.
 - Sjukfrånvaron ska vara minst 0,5 % lägre än riksgenomsnittet.
 - Positivt flyttnetto.

- Antalet bofasta utanför Västerviks och Gamlebys tätort ska öka.
 - Antalet arbetstillfällen i Västervik och utanför Västerviks tätort ska öka.
4. Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling
- Koldioxidutsläppen från kommunkoncernens tjänsteresor med bil har minskat år 2026 jämfört med 2025, mätt i kg CO2 per årsarbetare.
 - Alla kommunkoncernens verksamheter källsorterar.
 - Fortsätta arbetet med att minska energiförbrukningen.
5. **Ett näringsliv i tillväxt i en hållbar kommun**
- I mätningar av de olika delar som bygger ett bra företagsklimat ska vi vara bättre än föregående år.
 - Antalet besökare ska öka.
 - Erbjuder byggklara tomter för företag.
6. **Utbildning och kompetens i toppklass**
- Andelen elever som har slutbetyg i alla ämnen i år 9 ska öka, och klyftan mellan pojkars och flickors resultat ska minska.
 - Andelen elever i år 3 som klarat målen ska vara högre än föregående år och ska öka årligen.
 - Andelen elever i år 6 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen ska vara högre än föregående år och ska öka årligen.
 - Meritvärdet i år 9 ska vara högre än föregående år och ska öka årligen.
 - Andelen invånare 25 - 64 år med eftergymnasial utbildning ska öka. Eftergymnasial utbildning ska erbjudas med 1000 platser år 2030. Delmål för år 2026 är 700 platser.
7. En rik och varierad kultur och fritid
- Det kulturella utbudet ska breddas.
 - Öka medborgarnas möjligheter till fysisk aktivitet.
 - Arbeta för att minska medborgarnas bruk av tobak, alkohol och droger.
 - Andelen aktiva ungdomar i föreningslivet ska öka årligen. Följs upp genom LOK-stödet.
8. Alla är delaktiga och känner trygghet
- I polisens trygghetsmätning ska Västerviks kommun vara bättre än snittet i polisområde syd.
 - Kommunen ska verka för ökad delaktighet och inflytande från medborgarna.

Förutom ovanstående finns även finansiella mål:

- På längre sikt är målet ett närmande till ett resultat på 2 % av skatteintäkter och kommunal utjämning. Under rådande omständigheter, med stora kostnadsökningar på grund av inflation och konjunkturnedgång, är detta svårt och målet är ett nollresultat för 2026. De senaste årens kostnadsökningar är avsevärda och bidrar till att resultatet för budgeten hamnar under de riktvärden som vi eftersträvar. Det är därför nödvändigt att vi löpande jobbar med att hitta effektiviseringar och besparingar för att på sikt återställa 2 % målet. För 2026 blir målet 0 % eftersom vi väljer att använda RUR.
- Det långsiktiga målet är att självfinansiera investeringar till 100 % (årets resultat + avskrivningar sett i ett femårsperspektiv). På grund av höga investeringsnivåer och

mycket låga resultat kommer det att vara svårt att nå självfinansieringsmålet de närmaste åren varför undantag görs för år 2024–2028 med ett krav på självfinansiering till 55 %. De kommunala bolagen är undantagna och har egna mål kring självfinansiering.

- Målet kring utvecklingen av lånestocken under de kommande investeringsintensiva åren är maximalt 10 % ökning per år sett i ett treårigt perspektiv.

Hållbar budget i oroliga tider

Årets budget är präglad av oro i omvärlden och ekonomiskt tuffa tider. I budgeten lyfts behovet av sparsamhet, rationalisering och effektivisering, men med fokus på att värna kvaliteten i välfärd, folkhälsa och gott företagsklimat även i ekonomiskt sämre tider. En ökad tillväxt med fler arbetstillfällen inom näringsliv och övrig arbetsmarknad behövs för att vi ska klara av att finansiera vårt välfärdsuppdrag.

I 2026 års budget får verksamheterna ett tillskott på knappt 36 mnkr, bland annat för att fortsätta med det nödvändiga omställningsarbetet. En del av detta arbete är samordning av stödfunktioner i kommunkoncernen, översyn av befintlig systemstruktur inom IT och arbeta för högre avtalstrohet inom upphandling. Detta påbörjades under 2025 och behöver fortsätta. Varje verksamhet behöver också fortsätta se över sina arbetssätt och sin organisationsstruktur för att på sikt komma i ekonomisk balans.

Hållbar kommun

Budgeten för 2020 innebar starten på ett intensifierat arbete för att Västervik ska utvecklas mot en hållbar kommun. Vi vill fortsätta detta arbete och ta vårt ansvar för att göra framtiden möjlig, i hela kommunen. En bra kommun att bo, arbeta och leva i. En kommun med livskvalitet varje dag. Kommunkoncernen har många verksamheter och förbrukar mängder med resurser. Vi behöver göra detta på ett klokare och mer hållbart sätt. De globala målen för Agenda 2030 är vår utgångspunkt för de initiativ som behöver tas. Ett led i detta är att ta fram förslag, med utgångspunkt från att Västerviks kommun ska växa och få fler kommunmedlemmar, till hur en heltäckande Hållbarhetsstrategi kan utformas så att det sammanfattar verksamhetsplaneringen för kommunen inför kommande budgetperioder. Genom att sammanställa befintliga mål, strategier, verkställighet och uppföljning från de olika områdena fås en helhetsbild av pågående arbete och ges möjlighet att prioritera de mest angelägna åtgärderna. Inom rubriken Hållbar kommun samlas uppdrag till såväl den kommunala organisationen som de kommunala bolagen.

Hållbar tillväxt

Vi behöver fler arbetstillfällen i vårt näringsliv, ja hela arbetsmarknaden. I närtid intensifieras arbetet med att förbättra servicen till näringslivet och vidta de åtgärder i övrigt som underlättar för näringslivet att växa. Kommunen ska ses som en partner till näringslivet. Den prognostiserade befolkningsutvecklingen är en utmaning då den visar att försörjningsbördan ökar för den förvärvsarbetande delen av vår kommunbefolkning då andelen äldre ökar snabbare och andelen barn minskar. Kommunen bör sträva efter fler arbetstillfällen genom tillväxt. Kommunen bidrar till kompetensförsörjning som matchar både det privata och offentliga näringslivets behov.

En av våra utmaningar är att Västervik är en egen arbetsmarknadsregion. För att komma vidare och utveckla arbetsmarknaden och öka attraktionsvärdet på att leva samt verka i Västervik föreslår vi att:

- Utifrån en avsiktsförklaring, tillsammans med Trafikverket, Regionen och våra grannkommuner, aktivt jobba vidare för en södra infart.
- Att driva en utveckling av de sex samverkansregionerna till sex nya storregioner där en sydöstra storregion bildas av Jönköping, Kalmar och Östergötlands län.
- Ökad samverkan mellan kommunerna i Kalmarläns norra del för att bilda en större gemensam arbetsmarknadsregion mellan Västervik, Oskarshamn, Vimmerby och Hultsfred. En södra infart är en central del i detta.

Hållbar kompetensförsörjning

Kommuner står inför utmaningar de kommande åren bland annat vad gäller kompetensförsörjning och demografisk utveckling. Det kommer att krävas en omställning av verksamheter och av arbetssätt. I detta arbete är våra medarbetare vår viktigaste resurs.

Löneprioriteringar, utan individgaranti, kan behövas för att förbättra Västerviks kommuns median och förbättra rekryteringsläget.

Omprioritering mellan kostnadsslag inom respektive nämnd kan vara ett alternativ för att frigöra medel till löneökningar.

För eventuella prioriteringar ska kommunens löneanalys vara vägledande, där löneläget för olika yrkesgrupper, rekryteringsläge och arbetsmarknadens förutsättningar beaktas.

En väg är också att stärka kopplingen och sammanhanget mellan lokala näringslivet och skolan, exempelvis via SKAL och Teknikcollege.

Hållbarhetsarbete för barn och unga

En av samhällets viktigaste uppgifter är att ge varje barn som föds goda förutsättningar för att få en bra uppväxt och att få utveckla de förmågor som krävs för att leva ett gott liv. Den 1 januari 2020 blev också barnkonventionen lag i Sverige och därmed förstärktes barns mänskliga rättigheter i praktiken. Barnkonventionen tydliggör betydelsen av att beakta barnperspektivet och barns rättigheter.

Tidiga och samordnade insatser från samhället kan i många fall vara mycket värdefulla och även förhindra framtida psykisk ohälsa. Ett långsiktigt agerande utifrån en helhetssyn kring barn och ungas psykiska hälsa är till nytta för både individen och samhället.

Det finns en styrgrupp som består av tjänstepersoner och politiker som fortsätter att prioritera området (Styrgruppen för barn och unga). Sedan flera år pågår ett strategiskt samverkansarbete i Olycks- och brottsförebyggande rådet (OBRÅ). Det är ett koncernöverskridande arbete där även Regionerna, Polisen och näringslivet ingår.

Nämndernas ansvarsområden, uppdrag och budget

Koncerngemensamma satsningar

I budgetarbetet för 2017 - 2019 identifierades ett antal koncerngemensamma satsningar. Denna post har under de senaste åren varit mycket värdefull då beslut som rör hela koncernen behövt fattas med kort varsel. Vissa utredningsuppdrag och satsningar kring utveckling och digitalisering behöver hanteras på koncerngemensam nivå.

Budget

Driftsredovisning

Koncerngemensamma satsningar mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025	24,350	24,350	24,350	24,350
Lönesatsningar, HRs kartläggningar		3,000	3,000	3,000
Löneökning 2025 inkl PO		6,000	6,000	6,000
Digitaliseringssatsning 2026		2,000	2,000	2,000
Ram	24,350	35,350	35,350	35,350

Koncerngemensamma satsningar innefattar del av utvecklingsanslaget, samt utvecklingsområden så som arbetet med kvalitetsledningssystem, digitalt arkiv och ärendehanteringssystem, fortsatt koncernsamordning, implementering av Vision 2030, gemensamma utredningsuppdrag med mera. Här finns även medel för utökat fastighetsunderhåll med 3 mnkr, och 1 mnkr för satsning på friskvårdsarbete och personalaktiviteter, men också 0,9 mnkr för satsning på att få ner sjuktagen. Även en satsning kring information och kommunikation på 2 mnkr återfinns bland koncerngemensamma satsningar.

Lönesatsning, HR:s kartläggning

En mindre lönepott på 3 mnkr per år läggs centralt för att möjliggöra extra lönesatsningar utifrån HR-enhetens kartläggning och bedömning.

Löneökning 2025 inklusive PO

Ytterligare 6 mnkr tillförs centrala lönemedel för att hantera underfinansierade löneökningar i avtalen 2025.

Digitaliseringssatsning 2026

I 2025 års budget tillfördes 3 mnkr för digitaliseringssatsning. Från 2026 och framåt utökas denna satsning med ytterligare 2 mnkr per år. Det är viktigt att hålla i utvecklings- och säkerhetsarbetet kring digitalisering för hela koncernen.

Uppdrag

Kommundirektören får i uppdrag att se över organisation och/eller arbetssätt i syfte att effektivisera administration. Detta för att stärka kärnverksamheten.

Fokusområden:

- IT och digitalisering
- Strategisk upphandling/inköp
- Lokalutnyttjande inom kommunkoncernen

Kommunstyrelsen

Ansvarsområden

Kommunstyrelsen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av kommunens hela verksamhet. Verksamheten omfattar politisk verksamhet, ledningskontor, samhällsbyggnad, näringsliv- och kompetens, kultur- och fritidsverksamhet, kommunservice samt räddningstjänst. Här ingår även samordning av kommunens hållbarhets- och miljöstrategiska frågor genom att initiera och genomföra konkreta utvecklingsinsatser och projekt.

Budget

Driftsredovisning

Kommunstyrelsen mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025	510,488	510,488	510,488	510,488
Ishall/arena (halvårshyra 2031)		0,000	0,000	0,000
Valnämnden, ord val 2026		0,600	0,000	0,000
Löneökning inkl PO		0,825	12,133	23,826
Uppräkning övriga kostnader KPIF		5,825	11,974	18,446
Ramväxling medvind		0,580	0,580	0,580
Robust kommun - civil beredskap		0,760	1,000	1,244
Satsning för bredd i kulturutbudet		0,500	0,500	0,500
Ungdomsfullmäktige		0,200	0,200	0,200
Äskanden 2025		-12,500	-12,500	-12,500
Ram	510,488	507,278	524,375	542,784

Ishall

Ny ishall på Bökensved framflyttad. Ny hyra från 2031 (halvår, helår från 2032).

Valnämnden

Medel tillskjuts endast under valår. 2026 tillförs 0,6 mnkr i ram för ordinarie val 2026.

Löneökning

Årlig löneuppräkning. Observera att sänkning av PO-påslaget görs 2026 därav den låga ökningen.

Uppräkning övriga kostnader KPIF

Kompensation ges i ram för KPIF enligt SKR april 2025: 1,8% (2026), 1,9% (2027), 2,0% (2028).

Ramväxling Medvind

Ansvar för systemförvaltning av Medvind övergår från socialförvaltningen till kommunstyrelsen, enheten för kommunservice.

Robust kommun – civil beredskap

Medel för att kunna satsa på kommunens civila beredskap, bl a vad avser köken.

Satsning för bredd i kulturutbudet

Medel för fortsatt breddat kulturutbud, bl a i Bryggaren.

Ungdomsfullmäktige

0,2 mnkr tillförs demokratiberedningen för att kunna ta hand om motioner från ungdomsfullmäktige.

Äskanden 2025

De extra medel som tillfördes för omställning under 2025 tas bort under 2026 och framåt.

Vissa sökbara statsbidrag

Nedan följer exempel på vissa sökbara statsbidrag inom KSF:s verksamhetsområde, Västerviks kommuns beräknade andel anges.

Riktade sökbara bidrag KSF, mnkr	2025	2026	2027
Jobbstimulans ekonomiskt bistånd	0	0	0
Kulturskola	0,3	0,3	0,3
Klimatklivet - stöd till klimatinvesteringar	10,4	8,6	8,6
Klimatanpassning	0,4	0	0
§ 37-medel för insatser som skapar beredskap och kapacitet	0,2	0	0
Energi- och klimatrådgivning	0,9	0	0
Totalt	12,2	8,9	8,9

Uppdrag

1. Näringslivsskolan
Enheten för Näringsliv och kompetens ansvarar för genomförande av utbildning med kommunkoncernens medarbetare, i samverkan med kommunikation och kontakt, i syfte att stärka företagsklimatet ytterligare.
2. Internsamverkan kompetensförsörjning - Västerviks kommun
Enheten för Näringsliv och kompetens fortsätter att utveckla samarbetet med barn- och utbildningsförvaltningen utifrån långsiktig kompetensförsörjning, inkluderande systematiserat arbetssätt för näringslivets signaler om kompetensbehov med relationsskapande insatser gentemot gymnasieelever och unga vuxna, genomförande av jobbmässor och som kommunicerande kärn till uppdrag skola – arbetsliv.
3. Utbildnings- och övningsplan Pågående dödligt våld (PDV)
Enheten för Räddningstjänst och Samhällsskydd får i uppdrag att i samverkan med främst berörda verksamheter ta fram en koncernövergripande utbildningsplan för 2026 och 2027 gällande PDV, för skolverksamheten ska även en övningsplan tas fram.
4. Samhällsbyggnadsenheten får i uppdrag att i samverkan med kommunikationsavdelningen genomföra en riktad marknadsföringsinsats kring kommunens detaljplanelagda tomter (uppdraget inkluderar kvarteret Mullskopan).

5. Samhällsbyggnadsenheten får i uppdrag att se över och undersöka om uteserveringarna kan ges möjlighet att hyra allmän platsmark längre tid än idag eller till och med året runt.
6. Kulturenheten får i uppdrag att utreda fritidsgårdsverksamhetens lokalisering i anslutning till högstadieskolor i centralorten.
7. Större arbetsmarknadsregion
 - a) Tillväxtinitiativet norra Kalmar län.
 - b) Södra infarten, Samhällsbyggnadsenheten får i uppdrag att utifrån en avsiktsförklaring, tillsammans med Trafikverket, Regionen och våra grannkommuner, aktivt jobba vidare för en södra infart.
8. Med referens till Visionsmålet "Ett näringsliv i tillväxt i en hållbar kommun", samt Tillväxt – och näringslivsstrategin, uppnå högre planberedskap för industri- och bostadsmark;
 - a) Antagande av detaljplaner för minst 100 bostäder ska tas fram med utgångspunkt i identifierat behov i befolkningsprognos/riktlinjer för bostadsförsörjning.
 - b) Minst 20 ha industrimark ska finnas tillgängligt för etablering.
 - c) Ta fram ett koncept för "soft landing" – ett koncept för att i kommunen kunna ta emot nyetableringar
9. Demokratiberedningen ges i uppdrag att ta fram styrdokument för användning av medel för ungdomsfullmäktige.
10. HR får i uppdrag att uppdatera kommunens alkohol- och drogpolicy.
11. IT-avdelningen tillsammans med socialförvaltningen intensifierar samarbetet för att påskynda den digitala omställningen.
12. För att höja kommunens effektivitet och attraktionskraft som arbetsgivare ska en utbildning om jämställdhet genomföras med KLG samt presidier. Därefter tas en handlingsplan fram utifrån nuläget.
13. KS förvaltning får i uppdrag att utreda om fler strategiska områden som till exempel tillväxt, miljö- och energirådgivning går att samverka kring med kommuner i närområdet i syfte att utveckla och effektivisera.
14. KS förvaltning får i uppdrag att undersöka vilka trygghetsförebyggande åtgärder som kan vidtas i utsatta områden med till exempel belysning och kamera. Åtgärder tas fram i dialog med övriga aktörer som till exempel fastighetsägare och polis.
15. KS förvaltning får i uppdrag att utvärdera nuvarande, och ge förslag för framtida, samarbetsmöjligheter mellan Näringsliv och kompetens och Västervik Framåt AB.
16. KS förvaltning får i uppdrag att öka tillgängligheten för parkering nära stadskärnan samt ge förslag på utökade möjligheter med P-skivesystemet, i syfte att stärka flöden i och omkring stadskärnan som gynnar centrumaktiviteter inklusive handel.
17. KS förvaltning får i uppdrag att utreda hur aktivitetsbidragen kan bli mer träffsäkra för att ytterligare underlätta för barn och ungdomar att delta i föreningsidrott och andra föreningsanknutna aktiviteter, i syfte att bidra till, och förbättra, det förebyggande arbetet för barns hälsa.
18. Utred ekonomiska och kvalitativa effekter av en återinförd kultur- och fritidsnämnd. Inriktningen i frågeställningen är: hur får vi ut mest kvalitativ verksamhet till medborgarna.

Gemensamma uppdrag BUN/SN/KS

- Kommunstyrelsen, Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen söker möjligheter, både ekonomiska och praktiska, för att kunna fortsätta med verksamheten "Werkstan", men med mer social utgångspunkt, t ex ofrivillig ensamhet.

Barn- och utbildningsnämnden

Ansvarsområden

Barn- och utbildningsnämndens verksamhet består av, förskola, annan pedagogisk verksamhet, öppen förskola, förskoleklass, grundskola inklusive fritidshem, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning i form av grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning, anpassad utbildning och SFI. Totalt omfattar dessa verksamheter ca 6900 barn, ungdomar och vuxenstuderande samt ca 1195 årsarbetare.

Barn- och utbildningsnämndens verksamhet styrs av såväl lokala som centrala styrdokument, såsom skollag, läroplaner, arbetsmiljölagstiftning med flera.

Budget

Driftsredovisning

Barn- och utbildningsnämnden mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025	1021,783	1021,783	1021,783	1021,783
Volymjusteringar		-11,762	-21,288	-35,637
Löneökning inkl PO		3,772	31,160	59,478
Uppräkning övriga kostnader KPIF		5,919	12,167	18,744
Ny maskinpark gymnasiet		0,700	0,700	0,700
Växling statsbidrag grundskola		0,584	0,584	0,584
Växling statsbidrag gymnasieskola		-0,140	-0,140	-0,140
Växling statsbidrag Komvux		0,000	0,000	0,000
Äskanden 2025		-20,500	-20,500	-20,500
Äskanden 2026; SKAL		1,000	1,000	1,000
Övningsskolor		1,000	1,000	1,000
Skolbibliotek		1,000	0,000	0,000
Strukturbidrag		3,000	0,000	0,000
Omställning		5,000	0,000	0,000
Stöd och verksamhet		19,000	10,000	5,000
Ram	1021,783	1030,356	1036,466	1052,012

Volymjusteringar

Justering av ramarna utifrån förändringar i antal invånare i åldersgrupperna; 1–5 år (förskola), 6–12 år (fritidshem), 6–15 år (grundskola, förskoleklass, anpassad grundskola), 16–18 år (gymnasieskola, anpassad gymnasieskola).

Löneökning

Årlig löneuppräkning. Observera att sänkning av PO-påslaget görs 2026 därav den låga ökningen.

Uppräkning övriga kostnader KPIF

Kompensation ges i ram för KPIF enligt SKR april 2025: 1,8% (2026), 1,9% (2027), 2,0% (2028).

Ny maskinpark gymnasiet

Avser kapitaltjänst för inköp av maskiner till Finsnickeri i Teknikcollege.

Växling statsbidrag till ram

Tidigare riktade statsbidrag växlas till generella för förskola, grundskola och gymnasieskola.

Äskanden 2025

BUN tillfördes totalt 20,5 mnkr i budget 2025: för att stärka kopplingen och sammanhanget mellan lokala näringslivet och skolan (1 mnkr), stödinsatser (10 mnkr), förstärkning av BUN:s organisation (5,5 mnkr), övningsskolor för lärarstudenter (1 mnkr) och stärkt strukturbidrag (3 mnkr). Dessa medel var ettåriga och plockas därför bort inför 2026.

Äskanden 2026

Totalt tillförs 30 mnkr för 2026, 12 mnkr för 2027 och 7 mnkr för 2028. 1 mnkr avser SKAL, 1 mnkr avser övningsskolor (alla åren), 1 mnkr avser skolbibliotek, 3 mnkr strukturbidrag, 5 mnkr omställning och 19 mnkr stöd och verksamhet för 2026, 10 mnkr för 2027 och 5 mnkr för 2028.

Vissa sökbara statsbidrag

Nedan följer exempel på vissa sökbara statsbidrag inom barn och utbildningsnämndens verksamhetsområde, Västerviks kommuns beräknade andel anges.

Barn- och utbildningsnämnden (mnkr)	2025	2026	2027
Lärarlöner	8,850	8,850	8,850
Samlat statsbidrag elevhälsa	3,060	2,520	2,520
Undervisning under skollov och läxhjälp	1,300		
Skapande skola-satsning, inklusive förskola	0,500		
Ökad tillgång på läromedel	2,718	1,998	
Ökad tillgång på litteratur	0,633		
Spetsklasser	0,120		
Jour- och akutskolor	0,720	0,720	0,720
Regional yrkesinriktad vuxenutbildning	14,961	12,823	12,823
Kvalitetshöjande åtgärder i förskolan	10,670	9,594	9,594
Fortbildning lärare och förskolelärare	2,920	2,920	
Läslyftet	0,300		
Maxtaxa inom barnomsorgen	5,742	5,742	5,742
Fjärde tekniskt år i gymnasieskolan	0,250		
Sociala team	1,080	1,080	1,080
Läsa-skriva-räkna	1,400		
Lärarassistenter	1,500		
Kunskapsbidraget	29,674	27,226	24,274
Totalt	86,398	73,473	65,603

Inför ett budgetarbete men även inför varje dag bör de förtroendevalda ställa sig frågan: Vad behöver Västervik? Det sker en stor mängd möten och samtal under perioden då en budget verkar. Det händer också mycket i omvärlden som på olika sätt påverkar de handlingsalternativ som antingen blir kvar eller som uppdagas. Några delar som hela tiden återkommer i samtalen är: Likvärdighet, behovet av samverkan, samarbeten som ej får tappas bort, arbetsbelastning, elever i behov av stöd, egenvårdsplaner, elevhälsa – central och lokal, betyg, behörighet till gymnasiet med mera.

Dessa delar dyker inte upp från slumpartade ursprung utan har gemensam tanke och mål: Barnets och elevens bästa. Det är också det som är svaret på frågan "Vad behöver Västervik". Mellan frågan och svar dyker därför dessa delar som likvärdighet, samverkan och behörighet upp – vägarna till svaret. De är dock inte de enda vägarna för de är många och har olika konsekvenser.

Barnets och elevens bästa handlar också om målet att växa upp och kunna bli en självständig och ansvarstagande samhällsmedborgare. Här är kompetensförsörjningen avgörande för att matchningen mellan utbildning och jobbmöjligheter ska fungera, utan detta får samhället stora problem.

På vägen mellan frågan och svaret pågår mycket betydelsefulla och spännande satsningar och samarbeten som är otroligt viktiga för att öka valkompetensen och bredda livsvärldarna hos våra barn och elever. Hit hör exempelvis Skola-Arbeta (SKAL), Teknikcollege, Vård- och Omsorgscollege, Ung Företagsamhet. Dessa är exempel som är mycket viktiga och ska fortsätta prioriteras i vår kommun – för barnets, elevens och samhällets bästa då vi inte har råd att gamla fördomar om branscher får råda.

För att nå framgång är samverkan i Västerviks kommun mellan Barn- och Utbildningsförvaltningen, andra förvaltningar och omkringliggande samhälle en självklarhet. Våra barn och elever är inte en enskild förvaltnings angelägenhet eller en enskild professions angelägenhet utan är allas angelägenhet – oavsett vilken roll man har i samhället. Denna budget vill tydligt ta det greppet ännu hårdare för det är på det sättet vi når framgång och lyckas – tillsammans.

De uppdrag som tagits fram detta år är förtydligade genom att de är direkt kopplade till nämndens målområden, som i sin tur har sitt ursprung i kommunens vision och målområden. Ett enskilt uppdrag kan kopplas till flera av nämndens målområden men kommer bara tas upp en gång bland uppdragen.

Uppdrag

Uppdrag kopplade till nämndsmål:

-Förbättra nyttjandet av de möjligheter som digitaliseringen ger.

Verksamhetsutveckling med stöd av digitala verktyg och tjänster ska ske där det skapar värde och minskar administrativ börda. Fokus ska ligga på det pedagogiska huvuduppdraget och underlätta skolans organisation. Arbetet ska därför fortsätta i samverkan med Kommunstyrelsens förvaltning:

- Att göra en översyn/genomlysning av förskolornas och skolornas digitala miljö för att få till effektivitet, hållbarhet och ändamålsenlighet gällande IT-system, -tjänster och -verktyg för en likvärdig förskola och skola.

- Arbeta för innovation och samverkan.

- Att samarbetet och samverkan mellan skolor och skolformer fördjupas. Exempelvis via samnyttjande av resurser, erfarenheter, elever i behov av särskilt stöd etc.
- Att samverkan mellan skolan, skolans elevhälsa och föreningslivet är en självklarhet, prioriteras samt fördjupas på en majoritet av kommunens skolor.
- Att se över hur skolans lokaler, utöver idrottshallar, kan nyttjas på ett bättre sätt utanför skoltid. Där skolan och förvaltningen tillser en enkel och tydlig kontaktväg för ändamålet.
- Att undersöka förutsättningar och möjligheter för konceptet förskolebuss.

-Förbättra förutsättningarna för ett hållbart medarbetarskap.

- Att fortsätta arbetet med översynen av de stödfunktioner som finns för att avlasta rektorer.

-Utveckla arbetet med helhetssynen på lärande och hälsa.

- Att undersöka möjligheterna till en framtida skolsköterskebuss då det kan vara ett sätt att få till bättre samt ändamålsenliga lokaler och utrustning i de delar av kommunen där det behövs mest.
- Att utvecklingsarbetet med resursgruppen för barn och elever med en högre grad av särskilda behov fortsätter och prioriteras.

-Öka undervisningens kvalitet.

Kommunens skolor har olika förutsättningar, bland annat beroende på skolans storlek, socioekonomi, elever i behov av stöd etc. För likvärdig skola finns ett fördelningssystem.

- Att avsätta en pott för strukturbidraget med 3 mnkr.
- Att undersöka möjligheten att göra ändringar i fördelningssystemet för grundskolan och om möjligt införa tilläggsbelopp samt ett tillvägagångssätt för detta gällande de kommunala skolorna.

Att tillgodogöra sig undervisningen är en viktig förutsättning för att på lika villkor kunna ta del i ett demokratiskt samhälle. Skolan ska vara likvärdig. Följande satsningar görs:

- Att tillgodose barn och elevers behov av pedagogiska stödinsatser från förskola till och med gymnasium inklusive KAA. I detta ingår stöd runt placerade barn och elever, stärka den lokala elevhälsan (exempelvis kuratorer), garantin för tidiga stödinsatser (förstärka läsa, skriva och räkna garantin) samt insatser riktade för elever med stora behov av stödinsatser utifrån medicinska skäl. För dessa ändamål avsätts 19 mnkr.

- Att förstärka Barn- och Utbildningsförvaltningens organisation under omställningstiden pga volymjusteringen, 5 mnkr.
- Att arbeta för att lärarbehörigheten och ämnesbehörigheten når upp till minst rikssnittet.
- BUN får i uppdrag att undersöka konsekvenser av modersmålsundervisning via fjärrundervisning på sin skola med handledare.
- Undersöka möjligheterna till att tillsammans med regionen arbeta med tandborstning inom förskolorna för att förbättra tandhälsan för alla barn.
- Förbereda för att kunna samt fortsätta med Inventera läromedel, inventarier och lokaler för att ta fram en långsiktig strategi för en modern skolmiljö.

Gemensamma uppdrag BUN/SN:

- I en gemensam satsning från Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden är en projektledartjänst om 20 % för "Styrgruppen Barn och Unga" finansierad. Syftet är att stärka ungas innanförskap i Västerviks kommun. Denna satsning fortlöper under 2026 och under planeringstiden 2027 och 2028.

Barn- och utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen har många kontaktytor och för att underlätta arbetet samt göra det smidigare för våra barn och ungdomar fortsätter arbetet med att föra förvaltningarna närmare varandra. Denna fortsättning består i:

- Att intensifiera kontakterna mellan förvaltningarna – vad kan fördjupas, vad saknas och vad kan vi tänka nytt om (exempelvis egenvårdsplaner m.m.).
- Att det sker ett omfattande samarbete mellan skola och socialförvaltning i arbetet med insatser riktade mot barn och unga. Exempel på insatser är YAM (Youth Aware of Mental health), SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid), Medling, Fältarna och arbetet mot våld i nära relationer.
- Att tillsammans med SN öka samarbetet mellan socialförvaltning och förskola med insatser till barn och familjer i riskzon så att det kan ske så tidigt som möjligt för att nå bästa resultat.
- Att BUN och SN samverkar aktivt i frågor rörande hedersrelaterade våld och förtryck.
- Se över samlokalisering inför nya socialtjänstlagen mellan Barn- och Utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen.

Gemensamma uppdrag BUN/SN/KS

- Kommunstyrelsen, Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen söker möjligheter, både ekonomiska och praktiska, för att kunna fortsätta med verksamheten "Werkstan", men med mer social utgångspunkt, t ex ofrivillig ensamhet.

Socialnämnden

Ansvarsområden

Socialnämnden ansvarar för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, hemsjukvård, hembesök, rådgivning och övriga insatser till barn, ungdomar och vuxna.

Socialtjänstens verksamhet och stödinsatser regleras bland annat utifrån följande lagstiftningar:

Socialtjänstlagen (SoL), Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Socialförsäkringsbalken (SFB), Hälso- och sjukvårdslag (HSL), Kommunallag, Förvaltningslag, Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), Offentlighets- och sekretesslagen, Föräldrabalken, Kundvalssystem, LOV (lag om valfrihet), Befogenhetslagen, Patientlagen, Patientsäkerhetslagen, Patientdatalagen, Smittskyddslagen, Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, Barnkonventionen, Arkivlagen, Dataskyddsförordningen.

Andra styrdokument är:

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, Nationell handlingsplan för funktionshinderpolitiken, Nationell handlingsplan om äldrepolitiken.

Socialförvaltningens två mål:

- Mer självständiga medborgare
- Vår arbetstid skapar mer värde för dem vi är till för

En ändrad demografi med ökande andel äldre i befolkningen och befarad arbetskraftsbrist utgör fortsatt två stora utmaningar framöver för en hållbar socialtjänst. Dessa utmaningar behöver mötas med kraftfulla och ändamålsenliga åtgärder som kommer att frigöra mer tid för brukarna. Det fortsatta arbetet med digitaliseringen är också en av förutsättningarna för att klara av framtidens vård och omsorg inom socialtjänsten. Parallellt med detta ska kommunen skapa en mer hållbar arbetssituation för att medarbetarna ska välja att arbeta kvar längre inom socialförvaltningen och för att attrahera nya medarbetare samt ge alla chefer de rätta förutsättningarna och verktygen för att kunna vara goda ledare.

Organisationen har under 2024 tagit ny form där förvaltningen har tillsatt verksamhetschefer för äldreomsorgen och funktionsstöd vilket har gjort förvaltningens organisation än mer tydlig.

För att underlätta kontakten mellan personal och brukare har förvaltningen gjort en fortsatt satsning på fler språkbud, vilket ökar tryggheten.

Socialförvaltningens arbete med att förbättra folkhälsan ska fortsätta, med särskilt fokus på att stimulera fysisk aktivitet i befolkningen, förbättra psykisk hälsa hos våra medborgare, samt bekämpa ofrivillig ensamhet, särskilt bland äldre personer.

Det förebyggande arbetet med barn och unga som påbörjats tillsammans med BUN, polisen, föreningslivet och kommunstyrelsen ska fortsatt prioriteras.

Socialförvaltningens arbete med våld i nära relation (VNR) ska breddas så att vi fångar upp både offer och förövare.

Ett arbete tillsammans med Räddningstjänsten och Campus pågår för att kartlägga förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck i kommunen, färdigt under 2026. Detta ska vara grunden för det fortsatta arbetet.

Trygghet för våra omsorgstagare har prioriterats, under hösten 2024 infördes möjligheten att vid nyanställning begära utdrag ur belastningsregistret.

Det mobila aktivitetsteamet inom äldreomsorgen har förstärkts med en sångpedagog och IT för äldre ingår nu i teamet. Detta gör att vi nu kan erbjuda mycket mer för våra äldre, som ger en mer meningsfull tillvaro.

En satsning med fyra nya Fältare var på plats inför sommaren för att stärka det förebyggande arbetet med barn- och unga.

Arbetet med införandet av MDM har försenats något men testas nu på några enheter.

Omställningen till nya SoL med start den 1 juli i år har prioriterats. Detta kommer att innebära mer fokus på det förebyggande arbetet.

Arbetssituationen på vårt korttidsboende Annagården har under många år varit undermålig, under året har Kommunfullmäktige tagit beslut om nybyggnation. Arbeta med projekteringen är i gång och tanken är att placeringen blir på Stora Trädgårdsgatan i närheten av Hälsocentralen.

Budget

Driftsredovisning

Socialnämnden mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025	1223,058	1223,058	1223,058	1223,058
Volymjusteringar		23,497	44,122	68,169
Löneökning inkl PO		6,498	46,775	88,421
Nya Annagården		0,000	0,000	4,700
Uppräkning övriga kostnader KPIF		4,428	9,102	14,022
Ramväxling Medvind		-0,580	-0,580	-0,580
Växling stadsbidrag FS		-0,667	-1,332	-1,332
Växling stadsbidrag ÄO		0,836	1,666	1,666
Växling statsbidrag gemensam		1,163	1,674	1,674
Växling stadsbidrag IFO		2,473	2,470	2,422
Äskanden 2025		-13,000	-13,000	-13,000
Äskanden 2026		6,000	0,000	0,000
Ram	1223,058	1253,707	1313,954	1389,219

Volymjusteringar

Justering av ram utifrån befolkningsstruktur och nyttjandegrad innebär en ökning av ramen 2026 med 23,5 mnkr.

Löneökning

Årlig löneuppräknings. Observera att sänkning av PO-påslaget görs 2026 därav den låga ökningen.

Nya Annagården

Ökade nettokostnader i samband med att nya Annagården enligt beslut färdigställs till 1/1-2028.

Uppräkning övriga kostnader KPIF

Kompensation ges i ram för KPIF enligt SKR april 2025: 1,8% (2026), 1,9% (2027), 2,0% (2028).

Ramväxling Medvind

Ansvar för systemförvaltning av Medvind övergår från socialförvaltningen till kommunstyrelsen, enheten för kommunservice.

Växling statsbidrag till ram

Tidigare riktade statsbidrag växlas till generella bidrag.

Äskanden 2025

De extra medel som tillfördes för omställning under 2025 tas bort under 2026 och framåt.

Äskanden 2026

För 2026 tillförs socialnämnden totalt 6 mnkr till:

- Utökat fokus på omställningsarbetet för de anställda inom socialförvaltningens organisation inkluderar även ledarskapsutveckling; 1 mnkr
- Ökade kostnader för högre OB från 2026-04-01; 2 mnkr
- Utökat fokus för brottsförebyggande arbete inom gruppen för barn och unga samt avlastande insatser för att arbeta undan den höga belastningen inom myndighets enheten; 1,5 mnkr
- Kompetensutveckling språk inom förvaltningens omsorgs verksamhet; 0,5 mnkr
- **GPS-trygghetslarm:** Vi vill börja erbjuda GPS-trygghetslarm till våra medborgare för att främja förebyggande åtgärder och öka deras självständighet. Efterfrågan på dessa larm har ökat markant de senaste månaderna; 0,25 mnkr
- **Nytt avtal för nattlig digital tillsyn:** Ett nytt avtal för nattlig digital tillsyn måste upprättas under 2026, då det nuvarande avtalet löper ut i år. Vi har idag ett billigt pris och kommande avtal kommer med största sannolikhet bli dyrare, samt att vi förhoppningsvis får ut fler enheter än vad vi har idag, vilket innebär att kostnaden kommer öka; 0,25 mnkr

- **Upphandling och implementering av nytt verksamhetssystem:** Vi planerar att ersätta Treserva med ett nytt verksamhetssystem. Detta kan även påverka TES, vilket innebär att vi eventuellt behöver byta ut det systemet också, vilket i sin tur skulle kräva att vi byter ut alla digitala lås/nyckelfritt i hemtjänsten. Vi kommer att samarbeta med försörjningsstödet i detta arbete, eftersom de också använder Treserva idag. Uppskattad kostnad och införande; 0,5 mnkr.

Vissa sökbara statsbidrag

Nedan följer exempel på vissa sökbara statsbidrag inom socialnämndens verksamhetsområde, Västerviks kommuns beräknade andel anges.

Socialnämnden		
(mnkr)	2026	2027
Alla verksamheter		
Införande av ny socialtjänstlag (uppskattat belopp)	7,0	7,0
Förberedelser inför införandet av socialtjänstdataregisterlag	0,1	0,1
Äldreomsorg		
Äldreomsorg riktade medel - säkerställa god och nära vård	21,5	21,5
Motverka ensamhet genom hälsosamtal för äldre	0,5	0,5
Äldreomsorgslyftet* (endast 2026)	8,9	
Hälso- och sjukvård		
Nära Vård (uppskattat belopp)	3,8	3,8
Civilt försvar inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård**		
Individ- och familjeomsorg		
Föräldraskapsstöd	0,3	0,3
Bostad först** (endast 2026)		
Omställning brottsförebyggande socialtjänst (uppskattat belopp)	1,0	2,0
Personligt ombud	1,1	1,1
Subvention placeringar SoL och LVU* (avslutas 2026)		
Främja HBTQI-personers situation**		
Funktionsstöd		
Stimulansmedel för daglig verksamhet och införande av habiliteringsersättning	1,7	1,7
Överenskommelse psykisk hälsa och suicid (uppskattat belopp)	1,0	1,0
Totalt	46,9	39,0

* Beloppet är ej känt/fastställt ännu

**Statsbidraget är sökbart i projektform om medel finns

Uppdrag

- Att socialförvaltningen arbetar in den av HR uppdaterade alkohol-och drogpolicyn i introduktionsprogrammet för nyanställda.

- Att socialförvaltningen ska tillsammans med IT-avdelningen, fortsätta att arbeta och vidareutveckla den digitala omställningen. Detta behövs för att både uppfylla lagstiftning samt för att säkerställa att vi arbetar på det mest effektiva sättet och uppnår kvalitetsökning i vårt arbete med medborgarna. De digitala förändringarna som kommer behöva implementeras måste åtföljas av motsvarande förändringar i verksamheten. Detta är nödvändigt på grund av de utmaningar vi står inför.
- Att socialförvaltningen tar fram kompetenshöjande insatser för språk i förvaltningens samtliga verksamhetsgrenar samt inrättar språktest vid nyrekrytering samt erbjuda befintlig personal om behovet finns.
- Att socialförvaltningen får i uppdrag att under 2026 öka fokuset på det brottsförebyggande arbetet i gruppen barn- och unga.
- Ta fram en aktivitetskatalog för seniorer i samarbete med civilsamhället/föreningslivet – för att minska ensamhet bland äldre och öka aktiviteten.
- Se över anhängigvården med syftet att stödja och avlasta den anhörige.

Gemensamma uppdrag BUN/SN:

- I en gemensam satsning från Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden är en projektledartjänst om 20 % för "Styrgruppen Barn och Unga" finansierad. Syftet är att stärka ungas innanförskap i Västerviks kommun. Denna satsning fortlöper under 2026 och under planeringstiden 2027 och 2028.

Barn- och utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen har många kontaktytor och för att underlätta arbetet samt göra det smidigare för våra barn och ungdomar fortsätter arbetet med att föra förvaltningarna närmare varandra. Denna fortsättning består i:

- Att intensifiera kontakterna mellan förvaltningarna – vad kan fördjupas, vad saknas och vad kan vi tänka nytt om (exempelvis egenvårdsplaner m.m.).
- Att det sker ett omfattande samarbete mellan skola och socialförvaltning i arbetet med insatser riktade mot barn och unga. Exempel på insatser är YAM (Youth Aware of Mental health), SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid), Medling, Fältarna och arbetet mot våld i nära relationer.
- Att tillsammans med SN öka samarbetet mellan socialförvaltning och förskola med insatser till barn och familjer i riskzon så att det kan ske så tidigt som möjligt för att nå bästa resultat.
- Att BUN och SN samverkar aktivt i frågor rörande hedersrelaterade våld och förtryck.
- Se över samlokalisering inför nya socialtjänstlagen mellan Barn- och Utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen.

Gemensamma uppdrag BUN/SN/KS

- Kommunstyrelsen, Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen söker möjligheter, både ekonomiska och praktiska, för att kunna fortsätta med verksamheten "Werkstan", men med mer social utgångspunkt, t ex ofrivillig ensamhet.

Gemensamt uppdrag SN/VBAB

Socialförvaltningen etablerar ett samarbete med Bostadsbolaget om förtur i bostadskön för våldsutsatta kvinnor. Att man vid behov får följa riktlinjer för sociala kontrakt.

Miljö- och Byggnadsnämnden

Ansvarsområden

Miljö- och byggnadsnämndens uppdrag är att utföra effektiv och rättssäker myndighetsutövning inom i huvudsak lagstiftningarna Plan- och bygglagen, Miljöbalken, Livsmedelslagen, Alkohollagen, Lag om tobak och liknande produkter, Lagen om bostadsanpassningsbidrag, Läkemedelslagen samt annan speciallagstiftning med tillhörande förordningar och föreskrifter. Nämnden är även kommunens naturvårdsorgan och ansvarar för lokala naturvårdsprojekt. Företagare och kommuninvånare ska uppleva att tillsyn och lov- och tillståndsgivning sker korrekt och kompetent och att det är förenat med god service och information som är lätt att förstå.

Budget

Driftsredovisning

Miljö- och byggnadsnämnden mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025 (exkl RUF 0,7)	20,637	20,637	20,637	20,637
Löneökning inklusive PO		0,056	1,068	2,115
Uppräkning övriga kostnader KPIF		0,091	0,188	0,288
RUF		0,500	0,000	0,000
Ram	20,637	21,284	21,893	23,040

Löneökning

Årlig löneuppräkning. Observera att sänkning av PO-påslaget görs 2026 därav den låga ökningen.

Uppräkning övriga kostnader KPIF

Kompensation ges i ram för KPIF enligt SKR april 2025: 1,8% (2026), 1,9% (2027), 2,0% (2028).

RUF

Nämnden beviljas 0,5 mnkr ur sin RUF för fortsatt intensifierat digitaliserings- och utvecklingsarbete under 2026.

Uppdrag

Revisionen

Ansvarsområde

Revisionen är den granskande funktionen i en kommun. Revisorerna är förtroendevalda och det är kommunfullmäktige som väljer vilka som ska vara revisorer.

En grundprincip för kommunal verksamhet är uppdelningen mellan beslutande (kommunfullmäktige), verkställande (kommunstyrelsen, nämnder och bolag) och granskande funktioner (revisionen).

Revisionens uppdrag är att granska om kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen gör det som förväntas av dem utifrån lagar, mål och riktlinjer. Granskningen sker på ett opartiskt, sakligt och oberoende sätt. Uppdraget regleras bland annat av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även av det som kallas för god revisionssed i kommunal verksamhet. God revisionssed formas och utvecklas löpande i revisorernas arbete och det är Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) som beslutar om seden. Utöver lagar och god sed har kommunfullmäktige även beslutat om ett reglemente som styr revisionens arbete.

Enkelt uttryckt kan man säga att revisionen består av både förtroendevalda revisorer och yrkesrevisorer. Det är de förtroendevalda revisorerna som har ansvaret för granskningarna, medan granskningarna rent praktiskt utförs av yrkesrevisorer.

I Västerviks kommun finns fem förtroendevalda revisorer. Till sin hjälp har de yrkesrevisorer från revisionsbyrån EY.

Budget

Driftsredovisning

Revisionen mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
<i>Budget 2025 inkl. ersättning från bolagen</i>	2,310	2,310	2,310	2,310
ersättning från bolagen	-0,522	-0,522	-0,522	-0,522
PO-ändring		-0,020	-0,020	-0,020
Ram	1,788	1,768	1,768	1,768

Överförmyndare

Ansvarsområden

Överförmyndaren är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över gode mäns, förvaltares och förmyndares förvaltning av huvudmannens/omyndiges egendom samt fullgör de övriga uppgifter som enligt lag eller författning åligger överförmyndaren. Överförmyndaren står under Länsstyrelsens tillsyn.

Budget

Driftsredovisning

Överförmyndare mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025	3,827	3,827	3,827	3,827
Löneökning inkl PO		0,006	0,114	0,225
Uppräkning övriga kostnader KPIF		0,010	0,020	0,031
Ram	3,827	3,843	3,960	4,083

Löneökning

Årlig löneuppräkning. Observera att sänkning av PO-påslaget görs 2026 därav den låga ökningen.

Uppräkning övriga kostnader KPIF

Kompensation ges i ram för KPIF enligt SKR april 2025: 1,8% (2026), 1,9% (2027), 2,0% (2028).

Bolagen

Ansvarsområden

De kommunala bolagen ska medverka till tillväxt och kommunnytta genom att göra Västerviks kommun attraktivare att bo, leva och verka i.

Uppdrag

Kommunen ska som direktägare, eller genom förvaltningsbolaget, eftersträva balans mellan kommunnytta och nödvändiga resultatnivåer. Moderbolaget Västerviks kommuns Förvaltnings AB ska fortsätta sin aktiva roll i styrningen och uppföljningen av dotterbolagen. I uppdraget ingår följande:

- Bolagen tar ledningen när det gäller att ställa om Västerviks kommun mot ett mer hållbart samhälle.

Att kommunen ska uppfattas som attraktiv innebär för bolagen bland annat att

- Västervik Miljö & Energi AB och Västervik Kraft Elnät AB i ett nationellt perspektiv ska erbjuda konkurrenskraftiga taxor och kvalitativ service till kunder och kommuninvånare. Västervik Miljö & Energi AB har även en viktig roll i att uppnå målet om en fossilbränslefri kommun genom att bidra till att biogas produceras då insamlat matavfall förädlas till råvaror för biogasproduktion.
- Västervik Resort AB ska ha en aktiv roll i destinationens utveckling genom investeringar i och kontinuerlig utveckling av Västervik Resort AB.
- Västerviks Bostads AB ska vara en aktiv part för att tillgodose behovet av hyreslägenheter och därmed främja inflyttning. Bolaget ska vidare vara aktivt i byggandet av trygga bostäder och på så sätt medverka till en effektivare äldreomsorg och ökad omsättning på bostads- och villamarknaden.
- TjustFastigheter AB ska bedriva effektiv fastighetsförvaltning för att ge förutsättningar för de kommunala verksamheterna att få större resursutrymme för kvalitetshöjande insatser.

Avkastningskrav

Bolagen har avkastningskrav som anges som rörelseresultat före finansiella poster och bokslutsdispositioner dividerat med den ingående balansomslutningen, exklusive fordringar koncernbidrag. Avkastningskraven är ställda per bolag och för moderbolaget på förvaltningskoncernen. För Västervik Miljö & Energi AB gäller självkostnadsprincipen för VA-verksamheten och den icke konkurrensutsatta kommunala avfallsverksamheten. Det angivna avkastningskravet omfattar alltså inte dessa verksamheter. (Se tabell nedan.)

Självfinansiering av investeringar

Bolagen har ett uppdrag att till viss del självfinansiera sina investeringsprojekt med egna genererade kassaflöden från verksamheten. Kassaflöde definieras som årets resultat i verksamheten + årets avskrivningar i verksamheten. Den del som verksamheten inte kan självfinansiera lånas upp av bolaget genom Internbanken i Västerviks kommuns Förvaltnings AB.

Självfinansieringsgraden mäts och utgör ett resultatmått som andel av årets investeringar som finansieras med egna genererade kassaflöden. 100 % innebär att alla investeringar finansieras genom verksamhetens genererade medel.

I tabellen nedan framgår avkastningskrav, självfinansieringsgrad och investeringsram för respektive bolag och totalt för 2025 och för 2026.

	Avkastnings- krav 2025	Avkastnings- krav 2026	Självfinansie- ringsgrad 2025	Självfinansie- ringsgrad 2026	Investerings- ram 2025, mnkr	Investerings- ram 2026, mnkr
VKFAB						
koncernen	4,5%	4,1%	37,5%	45%	918	825
VBAB	4,4%	4,3%	78%	75%	174	176
TFAB	3,0%	2,8%	31%	33%	164	166
VMEAB	4,5%	4,75%	23%	34%	550	425
VKEAB	10,0%	10,0%	100%	78%	30	58
V-vik Resort	3,0%	3,0%	60%	60%	32	17
V-vik Biogas	0	0	0	0	0	0

Självfinansieringsgrad mäts inklusive VA-verksamheten och den icke konkurrensutsatta kommunala avfallsverksamheten, avkastningskrav mäts exklusive dessa delar.

För 2025 var den totala låneramen satt till 4 516 mnkr. Förslaget för 2026 innebär en utökning av låneramen och vissa förändringar av låneramen mellan bolagen beroende på de planerade investeringarna. De närmaste åren är investeringsintensiva för bolagen men sett i ett något längre perspektiv bör upplåningsbehovet minska. För specifikation av låneramen se under rubriken Västerviks kommunkoncerns låneramar mot externa långivare.

Inför budgetarbetet 2026 har ett arbete gjorts tillsammans med bolagen för att utjämna och begränsa lånetoppar och jämna ut investeringsnivåerna över åren. Bolagen beskriver nedan de planerade investeringarna men också konsekvenserna av förskjutning i tid av vissa investeringar.

Västerviks Kommuns Förvaltnings AB

Föremål för verksamheten

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att förvalta aktierna i Västerviks kommuns bolag och svara för gemensam organisation och förvaltning av bolagen. Bolaget har också till föremål för sin verksamhet att samordna kommunkoncernens finansverksamhet inom ramen för internbanken.

Bolagets ändamål med verksamheten

Bolaget ska bedrivas på affärsmässig grund med hänsyn taget till verksamhet som regleras enligt lag.

Bolagets syfte är att, med iakttagande av lokaliseringsprincipen, optimera och samordna verksamheterna i de kommunala företagen som ingår i Västerviks Kommuns Förvaltnings AB bolagskoncern. Dessutom ska bolaget uppnå koncernnytta genom att samordna finansverksamheten i kommunkoncernen inom ramen för finanspolicyn.

Ägarens krav – ställt på förvaltningskoncernen

Avkastningskravet är för 2025 4,5 % och för 2026 4,1 %.

Självfinansieringsgraden är för 2025 37,5 % och för 2026 45 %.

Västerviks Bostads AB

Föremål för verksamheten

Västerviks Bostads AB ska inom Västerviks kommun förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärlägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt tillhandahålla fastighetsförvaltningstjänster och byggtjänster samt fordonsservice inom kommunkoncernen.

Bolagets ändamål med verksamheten

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjning och inflyttning samt svara för god boendemiljö och ansvarsfull fastighetsförvaltning av bostäder och verksamhetslokaler i Västerviks kommun. Bolaget ska erbjuda sina hyresgäster möjlighet till boendeinflytande och service.

Bolaget ska uppnå ändamålet genom att

- tillhandahålla väl underhållna lägenheter och lokaler
- bygga trygga boenden och särskilda boenden
- erbjuda konkurrenskraftiga hyror
- utveckla tjänste- och serviceutbudet till hyresgäster och kommuninvånare
- verka för trygghet och trivsel i bostadsområdena
- arbeta med boinflytande och miljöengagemang
- utveckla och förädla bolagets fastigheter
- bygga, förvärva och avyttra fastigheter i hela kommunen

Investeringar

I mitten av 2026 kommer en förädling av byggnader på Åbyhöjden i Gamleby färdigställas som kommer att skapa fler tillgängliga bostäder i nära anslutning till det nya särskilda boendet och den nya hälsocentralen. I Västerviks centrala områden genomförs ett takbyte som kommer att modernisera uttrycket på fastigheten och energieffektivisera. Nekade rivningslov begränsar möjligheten att skapa fler centralt belägna bostäder i Västervik. Försäljningsprocess initieras av tre fastigheter där det inte längre är aktuellt med nybyggnation. Byggnation av ett nytt korttidsboende för socialförvaltningen kommer vara färdig i slutet av 2027. Det är fortsatt fokus på att utveckla det befintliga beståndet, främst vad gäller energi- och andra hållbarhetsinvesteringar som kan förbättra driftoptimeringen på fastighetsnivå.

Nedan sammanfattas konsekvenserna av att minska investeringar under åren 2026 till 2028. Detta är en första bedömning genomförd 2025-04-02 som kan komma ändras vid närmare projektering och förändrade förutsättningar.

Minskat aktiverat underhåll

Byggnaderna i bolagets bestånd har ett behov av underhåll som beror på ambitionen för underhållsstatus. Konsekvensen av att minska underhållet under perioden 2026 - 2028 är att ambitionen för underhållsstatus måste sänkas eller att underhållet genomförs under senare år. EU:s regelverk Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) trädde i kraft 28 maj 2024. Målet för direktivet är att minska energianvändningen i byggnader till 2050. Detta

kommer att ställa nya krav på byggnaders energiprestanda. En del av det strategiska underhållet fokuserar på att minska energibehoven för att möta dessa energikrav och ökande energipriser. Det går att flytta fram underhåll något enstaka år men behovet ökar då på sikt så bolaget behöver en god framförhållning där vi kan planera in framskjutet underhåll.

Förskjuten start av nybyggnation av bostäder

Bostadsbolaget hade planerat att avsätta pengar under 2028 för nybyggnation av bostäder. Byggstart flyttas fram ett år. Konsekvensen blir att det nybyggnadsprojektet blir klart för inflyttning ett år senare.

Ägarens krav

Avkastningskravet är för 2025 4,4 % och för 2026 4,3 %.

Självfinansieringsgraden är för 2025 78 % och för 2026 75 %.

Uppdrag

Gemensamt uppdrag SN/VBAB

Socialförvaltningen etablerar ett samarbete med Bostadsbolaget om förtur i bostadskön för våldsutsatta kvinnor. Att man vid behov får följa riktlinjer för sociala kontrakt.

TjustFastigheter AB

Föremål för verksamheten

TjustFastigheter AB ska inom Västerviks kommun direkt eller indirekt förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med lokaler för offentlig och privat verksamhet.

Bolagets ändamål med verksamheten

TjustFastigheter AB ska, med iakttagande av lokaliseringsprincipen, bedriva effektiv fastighetsförvaltning för att främja tillgången på ändamålsenliga lokaler för både den offentliga verksamheten och den privata näringsverksamheten i kommunen och för att ge goda förutsättningar till kommunen att bedriva verksamheter med hög kvalitet.

Bolaget ska inom kommunkoncernen medverka till följande:

- effektivt lokalutnyttjande genom lokalsamordning
- nära samverkan med de kommunala verksamheterna
- utvecklande av incitament som främjar ett lokaleffektivt tänkande från de kommunala verksamheterna
- en väl utvecklad serviceorganisation
- ny-, till- och ombyggnad av kommunala verksamhetsfastigheter och lokaler efter beställning
- väl underhållna lokaler
- utveckling och förädling av bolagets fastigheter
- förvärv och avyttring av fastigheter
- inhyrning och förhandling med externa hyresvärdar
- uthyrning av lokaler externt.

Investeringar

En ny förskola ersätter den tidigare Älvdansen och nya ersättningslokaler som rymmer elever från Ellen Key är under utredning hos kommunen inför att Region Kalmar planeras förvärva Ellen Key för sin fortsatta utveckling av sjukhusområdet. I Blankaholm påbörjas 2025 en ny sporthall. Investeringar relaterade till energi och andra hållbarhetsfrågor inom det befintliga beståndet fortsätter.

Nedan sammanfattas konsekvenserna av att minska investeringar under åren 2026 till 2028. Detta är en första bedömning genomförd 2025-04-02 som kan komma ändras vid närmare projektering och förändrade förutsättningar.

Minskat aktiverat underhåll

Byggnaderna i bolagets bestånd har ett behov av underhåll som beror på ambitionen för underhållsstatus. Konsekvensen av att minska underhållet under perioden 2026 - 2028 är att ambitionen för underhållsstatus måste sänkas eller att underhållet genomförs under senare år. EU:s regelverk Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) trädde i kraft 28 maj 2024. Målet för direktivet är att minska energianvändningen i byggnader till 2050. Detta kommer att ställa nya krav på byggnaders energiprestanda. En del av det strategiska underhållet fokuserar på att minska energibehoven för att möta dessa energikrav och

ökande energipriser. Det går att flytta fram underhåll något enstaka år men behovet ökar då på sikt så bolaget behöver en god framförhållning där vi kan planera in framskjutet underhåll.

Förskjuten start av byggnation av multiarena

TjustFastigheter hade planerat att avsätta pengar under 2025 - 2028 för byggnation av multiarena. Byggstart flyttas fram tre år. Konsekvensen blir att det projektet blir klart för inflyttning sommaren 2031.

Förskjuten start av byggnation av infrastruktur på Bökensvedsområdet

TjustFastigheter hade planerat att avsätta pengar under 2027 - 2028 för byggnation av infrastruktur på Bökensvedsområdet. Byggstart flyttas fram två år. Konsekvensen blir att infrastrukturen blir klar i slutet av 2030.

Förskjuten start av byggnation av utomhustennisplaner och anläggningar för spontanaktiviteter på Bökensvedsområdet

TjustFastigheter hade planerat att avsätta pengar under 2027 - 2028 för byggnation av utomhustennisplaner och anläggningar för spontanaktiviteter på Bökensvedsområdet. Byggstart flyttas fram två år. Konsekvensen blir att detta blir klart våren 2030.

Förskjuten start av byggnation av Kultur- och sporthall

TjustFastigheter hade planerat att avsätta pengar under 2027 - 2029 för byggnation av Kultur- och sporthall på Bökensvedsområdet. Byggstart flyttas fram ca två år. Konsekvensen blir att det projektet blir klart i slutet av 2031.

Ägarens krav

Avkastningskravet är för 2025 3,0 % (sänkning från ursprungliga 3,2 %) och för 2026 2,8 %. Självfinansieringsgraden är för 2025 31 % och för 2026 33 %.

Uppdrag

Västervik Miljö & Energi AB

Föremål för verksamheten

Västervik Miljö & Energi AB har till föremål för sin verksamhet att inköpa, producera, sälja och distribuera energi, värme och el.

Bolaget ska tillhandahålla dricksvatten, avleda och rena spillvatten, avleda dagvatten samt insamla, transportera, återvinna och bortskaffa avfall.

Bolaget har även till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta fast egendom, gatubelysningsanläggningar samt infrastruktur för IT-kommunikation inklusive en aktiv och samordnande roll för genomförande av kommunkoncernens bredbandsstrategi.

Bolaget har möjlighet att, på uppdrag av Västerviks kommun, driva, förvalta och utveckla gata och transportverksamhet.

Bolaget ska tillhandahålla konsult- och entreprenadtjänster inom verksamhetsområdet samt har också rätt att idka med ovanstående förenlig verksamhet.

Bolagets ändamål med verksamhet

Bolaget ska bedrivas på affärsmässig grund med hänsyn taget till verksamhet som regleras enligt lag.

Bolaget verkar inom Västerviks kommun. För affärsområde Vatten samt verksamheten hushållsavfall inom affärsområde Avfall & Återvinning gäller de kommunala likställighets-, lokaliserings- och självkostnadsprinciperna. I övrigt gäller utfärdade ägardirektiv och övrig lagstiftning.

Investeringar

Det största investeringsprojektet inom Västervik Miljö & Energi AB under år 2026 avser redan startade och beslutade investeringsprojekt, och utgörs huvudsakligen av ny- till och ombyggnad av reningsverket Lucerna vilket kommer pågå fram till 2028. Investeringar kommer även ske i form av förnyelse av Karstorpsverket så att det blir en modern spets- och reservanläggning. En full utbyggnad av kapacitet som säkerställer leveranssäkerheten av fjärrvärmens i Västervik. Inom verksamheten Hushållsavfall fortsätter investeringsprojekt med uppförande av en ny modern återvinningscentral med ökad besökskapacitet på Målserum, vilket förbättrar möjligheterna till effektiv avfallshantering, ökat återbruk och återvinning av material. Målet är att förenkla för kunder att göra sig av med sitt avfall på ett hållbart sätt, men också att förbättra insamling och sortering samt ha flexibilitet att hantera framtida nya fraktioner. Vidare fortsätter andra etappen av investeringsprojektet med byte av huvudvattenledningar från Hjorten till Västervik stad, vars syfte är att säkra en stabil och långsiktig vattenförsörjning till Västervik.

Nedan sammanfattas konsekvenserna av att minska investeringar under åren 2026 till 2028. Detta är en bedömning genomförd utifrån ledningens uppskattningar, vilka kan komma ändras vid närmare projektering och förändrade förutsättningar. En uppdaterad bedömning kommer att krävas till nästkommande år. Framskjutna projekt är ej beslutade av bolagsstyrelsen.

Bolaget har utifrån moderbolagets kravställning uppskattat vilka investeringsprojekt, där möjlighet till senareläggning skulle kunna finnas, i syfte att minska upplåningen i bolagskoncernen under perioden 2026 till 2028. Bolagsledningen har efter genomlysning identifierat investeringar med möjlighet till förskjutning. Totalt har investeringsvolymen, och därmed lånebehovet, minskats med ca 180 mnkr totalt under perioden 2026–2028.

Dessa investeringar avser strategiska satsningar, miljöinvesteringar, underhålls- och ersättningsinvesteringar.

Minskad investeringsram 2026

Totalt har investeringsramen kommande år minskats drygt 55 mnkr, vilket huvudsakligen hänförs till årliga underhålls- och ersättningsinvesteringar till Fjärrvärme och VA-verksamheten, som därmed framskjutits. Vidare skjuts satsning på förväntad kostnadsbesparande teknik inom Fjärrvärme för att minska vattenförbrukningen i produktionen. Generellt innebär en framskjutning av planerade investeringar en ökande underhållsskuld. Givet nuvarande tekniska status på verksamheternas tillgångar, är det grundläggande att medel avsätts för årliga investeringar. Investeringarna har skjutits till år 2029.

Framskjutning av större satsningar och miljöinvesteringar

Bolaget har antagit strategiska och andra styrande dokument som sätter mål och styr att bolaget ska genomföra satsningar inom energi, miljö eller kvalitet. Framskjutning av större investeringsplaner avser bland annat nödvändiga investeringar i bolagets värmeverk i Ankarsrum för att uppfylla kommande miljökrav. Investeringen har framskjutits ett år, men kan inte flyttas mer än så för att undvika risken att bolaget får viten eller indragning av tillstånd.

Bolaget utreder också möjligheten för modern energidepå på Målserum. Investeringens huvudsakliga syfte är producera egen el och energi, och i sin tur minska kostnader och skapa ytterligare intäktskällor.

Slutligen har nödvändig investering i ny krossmaskin för avfall som idag är nära slutet på teknisk livslängd. När i tiden investeringen behöver göras styrs av hur länge nuvarande maskin kan köras.

Investeringarna har framskjutits till år 2029 generellt. Konsekvens är ökad risk att bolaget inte uppfyller målsättning från styrande dokument, miljöregelverk eller behöver göra akuta investeringar.

Framskjutning VA-investeringar

VA-verksamheten och branschen i sin helhet står inför stora investeringsbehov nu och kommande år. Kommande 10 år har bolaget estimerat nödvändiga investeringar i VA på drygt 800 mnkr exklusive Edsåsen-projektet och redan beslutade/pågående projekt så som Lucerna och Hjorten huvudvattenledning. Framskjutningar under perioden 2026 - 2028 uppgår till ca 40–45 mnkr vilket innebär mer än 20 % av identifierat och prioriterade investeringsbehov under 2026–2028. Framskjutna investeringar avser huvudsakligen underhålls- och ersättningsinvesteringar. Detta innebär en risk för ökad underhållsskuld och att förnyelsetakten avtar och riskerar att leda till att den av styrelsen fastställda förnyelsetakten inte uppnås.

Ägarens krav

Avkastningskravet är för 2025 4,5 % och för 2026 4,75 %. (Tidigare angavs en årlig ökning med 0,5 % men detta har sänkts till 0,25 % per år.)

Självfinansieringsgraden är för 2025 23 % och för 2026 34 %.

Uppdrag

Västerviks Kraft Elnät AB

Föremål för verksamheten

Västerviks Kraft Elnät AB ska distribuera elenergi och därmed förenlig verksamhet.

Bolagets ändamål med verksamheten

Bolaget ska bedrivas på affärsmässig grund med hänsyn taget till verksamhet som regleras enligt lag.

Bolaget ska arbeta för att säkerställa en god utveckling i Västerviks kommun genom att sträva efter en miljövänlig, energisnål och kostnadseffektiv verksamhet. Bolagets strävan är att vara ett hållbart företag i kommunkoncernen. Bolaget ska på affärsmässiga grunder skapa samhällsnytta vilket ska bidra till ökad sysselsättning och tillväxt i kommunen. Bolaget ska i sin roll som kommunalt bolag vara konkurrenskraftigt och se till att Västerviks kommun har en attraktiv avgiftsstruktur inom bolagets verksamhetsområde.

Investeringar

Bolaget står idag inför betydande utmaningar i form av kommande energiomställning och elektrifiering, samtidigt som det finns reinvesteringsbehov i lokalnätet. Under 2026 planerar bolaget att genomföra framtidsanpassade och kapacitetsökande investeringar genom förnyelse av mottagningsstationen M3 Gunnebo, som närmar sig slutet för dess ekonomiska och tekniska livslängd. Vidare ska överföringskapaciteten mellan mottagningsstationerna M4 och M5 förstärkas. Genom att förbinda de olika stationerna med kraftigare kabelförband erhålls ett stort dynamiskt utrymme att efter behov förflytta laster mellan stationerna. Dessa investeringar följer den strategi som bolaget har utformat kopplat till förnyelse enligt behov, samtidigt som detta ska harmonisera med framtidens elnätsdrift.

Övriga investeringsprojekt avser vädersäkring av högspänningsnät, komponentbyten och utbyten av nätstationer, kabelnät samt anslutningar.

Ägarens krav

Avkastningskravet är för 2025 10,0 % och för 2026 10,0 %.

Självfinansieringsgraden är för 2025 100 % och för 2026 78 %.

Uppdrag

Västervik Resort AB

Föremål för verksamheten

Bolaget ska inom Västerviks kommun förvalta, äga, driva och utveckla Västervik Resort.

Bolagets ändamål med verksamheten

Västervik Resort AB ska ha en aktiv roll i destinationens utveckling genom investeringar och kontinuerlig utveckling av Västervik Resort.

Investeringar

Bolaget befinner sig i en investeringsintensiv period under perioden åren 2025–2027. Det är investeringar som syftar till att ytterligare höja gästens upplevelse av sin vistelse hos oss men också för att bredda utbudet av boende och aktiviteter på anläggningen.

Ägarens krav

Avkastningskravet är för 2025 3,0 % och för 2026 3,0 %.

Självfinansieringsgraden är för 2025 60 % och för 2026 60 %.

Uppdrag

Västervik Biogas AB

Bolaget är vilande sedan 2018-01-02.

Ekonomi – förutsättningar för ekonomisk planering 2026–2029

Befolkning

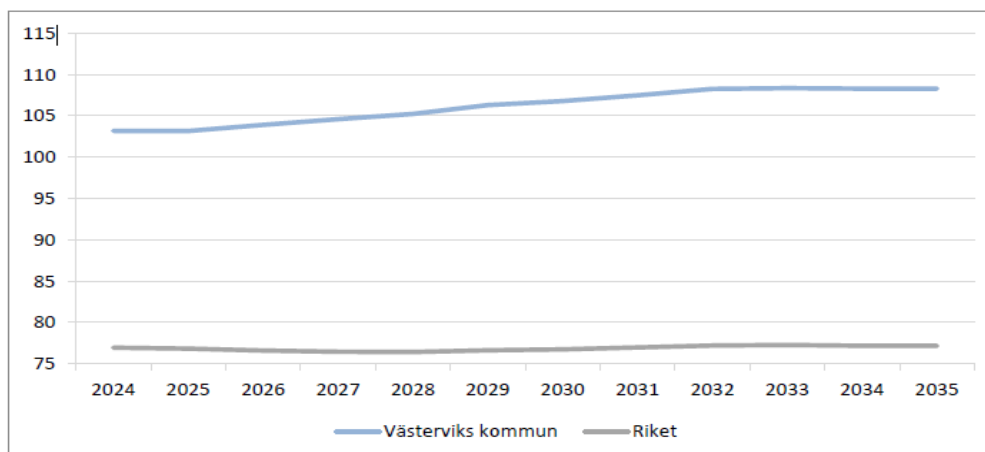
Beräkningen av kommunens skatteintäkter och kommunal utjämning baseras på den senaste prognosen från Sveriges Kommuner och Regioner – SKR - (cirkulär 25:21 från 2025-04-29). I skatteberäkningen har antagits att kommunens befolkning utvecklas enligt samhällsbyggnadsenhetens prognos i mars 2025.

Prognos befolkningsutveckling till 2035

Till år 2035 förväntas en minskning av kommunens befolkning. Antalet invånare väntas vara ca 900 färre vid prognosperiodens slut än vid utgången av 2024. Minskningen beror på det födelseunderskott som varit en realitet för kommunen de senaste 25 åren och förväntas hålla i sig under hela prognosperioden. De flyttmönster som setts under perioden 2020–2024, med relativt låg invandring, antas bestå under kommande år. Flyttrörelserna väntas ge ett visst årligt överskott av inflyttare, men inte tillräckligt stort för att väga upp det strukturella födelseunderskottet. Det finns en del tydliga mönster i den prognostiserade befolkningsutvecklingen till 2035. Befolkningen över 80 år ökar kraftigt, medan en tydlig minskning väntas i åldersspannen 50–60 och 70–80 år. Åldersgruppen 30 till 35 minskar samtidigt som antalet 40–50-åringar ökar. Bland barn och ungdomar är utvecklingen svagt negativ för de flesta åldersgrupperna.

Prognos demografisk försörjningskvot till 2035

Sedan 2021 har Västerviks kommuns demografiska försörjningskvot legat över 100. Ett värde över 100 innebär att antalet personer i icke yrkesaktiv ålder är fler än antalet personer i yrkesaktiv ålder. Detta värde väntas öka ytterligare under prognosperioden till 108 år 2035. Förklaringen är att antalet invånare i yrkesaktiv ålder, 20–64 år, minskar under hela prognosperioden, samtidigt som antalet äldre invånare ökar. Både dagens nivå och den framtida nivån är betydligt högre än vad Statistiska centralbyrån prognostiserar för riket som helhet. Detta speglar tydligt den rådande åldersstrukturen på kommunens befolkning med en stor andel äldre invånare.

Demografisk försörjningskvot för Västerviks kommun och riket, prognos 2024–2035.

Skattesats

Utdebiteringen i Västerviks kommun uppgår för år 2025 till 33,02 procent, varav kommunalskatten uppgår till 21,16 och skattesatsen i Region Kalmar län till 11,86. Enligt Statistiska centralbyrån är total kommunal medelskattesats 32,41 procent år 2025 (32,37 föregående år). Den primärkommunala genomsnittliga skattesatsen i riket uppgår för 2025 till 20,71 procent (föregående år 20,70). I Kalmar län uppgår den primärkommunala genomsnittliga skattesatsen till 21,91 procent och total skattesats till 33,77 procent vilket är samma som föregående år. Med total skattesats avses den procentuella andel av den beskattningsbara inkomsten som en skattskyldig påförs i kommunal inkomstskatt. Medelskattekraften utgörs av det kommunala skatteunderlaget i kronor per invånare vid taxeringsårets ingång (SCB). Västerviks kommun har för år 2025 87 % av rikets medelskattekraft, vilket är samma som föregående år. (All data hämtad från SCB.se.)

Budget 2026 och den ekonomiska planeringen 2027–2028 baseras på en oförändrad kommunalskatt, det vill säga en utdebitering på 21,16.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna för 2026–2028 grundas på skatteunderlaget enligt 2024 års taxering. Skatteunderlaget räknas upp till det aktuella budgetåret med uppräkningsfaktorer som innehåller prognoser för den ekonomiska utvecklingen gjorda av SKR (Sveriges kommuner och regioner). Budgeten utgår från SKR:s skatteprognos i april 2025 och med invånarantal enligt Samhällsbyggnadsenhetens befolkningsprognos i april 2025.

Verksamhetens nettokostnader

Som grund till budget 2026 ligger 2025 års budget. Nämndernas anslag respektive år 2026 - 2028 är angivna i respektive års lönenivå. Lönesummorna har räknats upp med 3,4 procent årligen. År 2025 uppgår arbetsgivaravgifterna, inklusive kalkylerade PO-pålägg för avtalspensioner, till 45,15 procent. Påslaget som använts i budget 2026–2028 är sänkt till 40,64 procent eftersom pensionskostnaden förväntas sjunka då inflationen nu kommit ner.

Driftkostnadsförändringar 2025 - 2028

De senare åren har det skett och kommer det att ske stora omfördelningar av resurser mellan nämnderna. Till största delen beror omfördelningen på volymförändringar som orsakas av demografiska förändringar. De största förändringarna sker för barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden.

Driftkostnadsförändringar 2026-2028 jämfört med budget 2025 i tkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Koncerngemensamma satsningar	24 350	11 000	-	-
Kommunstyrelsen	510 488	- 3 210	17 097	18 409
Barn- och utbildningsnämnden	1 021 783	8 573	6 109	15 546
Socialnämnden	1 223 058	30 649	60 248	75 265
Miljö- och byggnadsnämnden	20 637	647	609	1 147
Revisionen	1 788	- 20	-	-
Överförmyndare	3 827	16	118	122
Total	2 805 931	47 654	84 181	110 489

Västerviks kommunkoncerns låneramar mot externa långgivare

Finansgruppen tar fram ett förslag till beslut av den årliga låneramen efter genomgång med respektive bolag och primärkommunen. Man föreslår sedan en total låneram med fördelning på respektive enhet (kommun och bolag). För att ta fram ramens storlek utgår man från resultatet, kommande investeringar, försäljningar och andra större förändringar i verksamheten. Hänsyn tas även till högsta dagsnotering på skulden även om den endast föreligger under en eller ett par dagar under året.

Fullmäktige fattar beslut och ramen avser både omsättning av befintliga lån samt nyupplåning. Fullmäktiges beslut på den totala låneramen delges de externa långgivarna efter lagakraftbevis på paragrafen. I dagsläget är Kommuninvest den enda långgivaren.

I finansrapporten framgår vid varje månadsslut hur mycket som är utnyttjat av den totala låneramen. Varje enhet (kommunen och respektive bolag) har en garanterad långfristig kreditlimit på sina konton i koncernkontosystemet, en checkräkningskredit. Storleken är alltid lika med den gällande låneramen. Vid en eventuell övertrassering av denna limit ger koncernkontot en signal till kommunkoncernens internbank som omgående kontaktar enheten för åtgärd. Internbanken finns i Västerviks kommuns Förvaltnings AB och hanteras av personal på kommunens centrala ekonomiavdelning. Det förväntade likvidbehovet planeras och följs numera i Kommuninvests likviditetsprogram.

I tabellen nedan ses förslag till låneramar 2026, totalt 4 760 mnkr. Förslaget innebär en ökning med 244 mnkr mot föregående år, och även en viss förändring mellan bolagens ramar. De närmaste åren är investeringsintensiva för bolagen men sett i ett längre perspektiv bör upplåningsbehovet minska.

Låneramar mnkr	Låneram 2025	Låneram budget 2026	Ökning / minskning
Kommunen	-	-	-
VKFAB koncernen	4 428	4 660	232
VBAB	1 133	1 140	7
TFAB	1 635	1 390	- 245
VMEAB	1 580	2 050	470
VKEAB	80	80	-
V-vik Resort	88	100	12
V-vik Biogas	-	-	-
Totalt	4 516	4 760	244

Referenskostnader

Referenskostnaden är den teoretiskt beräknade kostnaden för en kommun - den statistiskt förväntade kostnaden - och används i kostnadsutjämnningen. Kostnadsutjämnningen är till för att utjämna strukturella behovs- och kostnadsskillnader. Den utjämnar däremot inte för skillnader i ambitionsnivå, effektivitet eller avgifter. Referenskostnaden kan också sägas vara den kostnad som kommunen skulle ha om verksamheten bedrevs på en genomsnittlig

avgifts-, ambitions-, och effektivitetsnivå och där hänsyn tagits till de strukturella faktorerna. Strukturella faktorer är exempelvis åldersstruktur, medborgarnas sociala bakgrund, geografisk struktur med mera. Skillnaden mellan referenskostnaden och Västerviks kommuns redovisade kostnader i miljoner kronor och i procent framgår av tabellen nedan. Uppgifterna är hämtade från Kolada och avser siffror för år 2023 som är den senaste tillgängliga statistiken:

År 2023	FRH	FSK	GRSK	GYMN	ÄO	IFO	Totalt
Skillnad, mnkr	8	3	18	10	-9	-8	22
avvikelse i %	15,9	1,1	4,1	6,4	-1,3	-4,7	

Högre kostnader mot referenskostnaden för fritidshem (FRH 8 mnkr), förskola (FSK 3 mnkr), grundskola (GRSK 18 mnkr) och gymnasieskola (GYMN 10 mnkr). Lägre kostnad för äldreomsorg (ÄO -9 mnkr) och individ- och familjeomsorg (IFO -8 mnkr). Detta ger totalt en kostnad som är 22 mnkr högre än vad den teoretiska, eller statistiskt förväntade, kostnaden skulle kunna vara. För 2022 var den också 22 mnkr högre än referenskostnaden men något annorlunda fördelad.

I bilaga 4 finns diagram där jämförelser gjorts mellan redovisad kostnad för Västerviks kommun och alla kommuner år 2019–2023. (Siffrorna är hämtade från Kolada.)

Investeringar 2026 - 2028

I bilaga 2 redovisas primärkommunens investeringsplaner för åren 2026–2028.

Totalbeloppet för respektive investering är fördelat under den period den beräknas kunna genomföras. Som ett led i att reducera kommunens kostnader har man försökt att hålla investeringsplanerna så låga som möjligt.

Södra infarten är en ovanligt stor, enskild investering som kommer att hanteras i särskild ordning utanför självfinansieringskravet. Det är ännu inte klarlagt hur stor investeringen blir och eventuell extern medfinansiering. Inte heller avskrivningsprinciper för denna investering är fastställda.

Pensionerna idag och i framtiden

Enligt lagen om kommunal redovisning ska pensioner redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Detta innebär att pensionsförmåner intjänade från och med 1998 ska redovisas som en avsättning i balansräkningen. Pensioner intjänade före 1998 ska redovisas som en ansvarsförbindelse (utanför balansräkningen). En del kommuner och regioner har valt att redovisa alla sina pensionskostnader i resultat- och balansräkningen, så kallad fullfonderingsmodell. Västerviks kommun använder den av SKR rekommenderade blandmodellen. Detta innebär att vissa kostnader inte redovisas i resultatet och då måste i stället resultatet vara så bra att ett positivt resultat täcker in dessa kostnader. Detta kan göras genom reservering av överskott i resultatet. Om de finansiella målen sätts på en rimlig nivå spelar vald redovisningsmodell av pensioner ingen roll för ekonomin. Det viktigaste är att det långsiktiga perspektivet finns med i planeringen. Det är kostnaderna för all nyintjänad pension som nu begränsas i och med KAP-KL. Den stora pensionsskuld som har byggts upp under gångna årtionden beror på det tidigare systemet som fanns.

Under 2023 började ett nytt pensionssystem gälla som ersatte KAP-KL. Det nya heter AKAP-KR och innebär i korthet en höjning av avsättningen till pensioner från tidigare 4,5 % av lönesumman till 6,0 % av lönesumman under 7,5 inkomstbasbelopp. För inkomster över 7,5 lbb höjdes avgiften från 30 % till 31,5 %. Det har inneburit en betydande kostnadsökning för kommuner och regioner under 2023–2024. I budgetberäkningarna från 2026 och framåt har en pensionsprognos från Skandikon i april 2025 använts.

Finansiell analys och nyckeltal

För att beskriva kommunens finansiella situation används den så kallade RK-modellen. Modellen belyser fyra aspekter som är viktiga ur ett finansiellt perspektiv.

Resultat

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

Kapacitet

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

Risk

Föreligger någon risk som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

Kontroll

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Syftet med analysen är att redovisa var kommunen befinner sig finansiellt och hur utvecklingen ser ut över tid.

Årets resultat

Ett sätt att belysa god ekonomisk hushållning är att studera det löpande resultatet. Balans mellan löpande intäkter och kostnader är en grundförutsättning för god ekonomi i kommunen. God ekonomisk hushållning innebär att dagens kommunmedborgare ska finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka den förmögenhet som tidigare generationer byggt upp eller skjuta kostnader på framtida generationer. Resultatet måste därför dels vara tillräckligt högt för att värdesäkra det egna kapitalet, dels täcka kommande pensionsutbetalningar. Det bör också finnas en marginal som klarar oförutsedda händelser och risker, till exempel negativ skatteutveckling, eventuellt infriande av borgensåtaganden och oväntade kostnadsökningar. Ett sätt att belysa detta är att analysera hur stort resultatet är i förhållande till skatteintäkter och kommunal utjämning. Enligt föreliggande budget framgår resultatmålen av tabellen nedan. De ovanligt låga resultatnivåerna ska ses mot bakgrund av de sämre ekonomiska tiderna, den höga kostnadsutvecklingen och oron i omvärlden.

Resultat i % av skatter och bidrag mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Årets resultat	- 16,3	0,0	0,0	7,9	0,0
Skatter och kommunal utjämning	2 729,5	2 773,0	2 876,4	2 965,5	3 054,6
Resultat i % av skatter och bidrag	- 0,6%	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%

Soliditet

Soliditet (eget kapital/totala tillgångar) är ett viktigt nyckeltal när kapaciteten ska analyseras. Soliditeten mäter kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Den sjunkande soliditeten de senaste åren ska ses mot bakgrund av att medel från eget kapital (RUR – resultat-utjämningsreserv) används vilket ger en lägre soliditet.

Soliditet i %	Bokslut	Budget	Budget	Planering	
	2024	2025	2026	2027	Planering
Soliditet exkl pensionsskuld	61%	59%	59%	58%	58%
Soliditet inkl pensionsskuld	25%	24%	26%	28%	29%

Kommunens samlade pensionsförpliktelser uppgår i bokslutet 2024 till 975,8 mnkr, varav 245,7 mnkr redovisas som avsättning i balansräkningen och 730,1 mnkr som ansvarsförbindelse. Detta betyder att 75 procent ligger utanför balansräkningen (föregående år 79 procent).

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtagande och ansvarsförbindelser i bokslutet 2024 uppgick till 3 027,4 mnkr. 3 025 mnkr avser kommunens egna bolag genom att kommunen borgar, så som för egen skuld, för hela internbankens låneram. Internbanken finns i Västerviks kommuns Förvaltnings AB. För 2025 är låneramen 4 516 mnkr och för 2026 föreslås låneramen vara 4 760 mnkr. Det innebär ett borgensåtagande på totalt är 4 760 mnkr för de egna bolagens räkning. Kommunen är även delägare i Smålandshamn AB och kommer i samband med en större investering 2025 att lämna en borgen på 4,05 mnkr, dessutom en borgen till Westerviks Tennis- och Racketklubb på 2,4 mnkr. Totalt en borgen på 4 766,45 mnkr. När det gäller borgensåtagandet bedöms risken som låg för att åtagandet ska behöva infrias. I de egna bolagen följer kommunen kontinuerligt utveckling och verksamhet och bedömningen är att bolagens resultatnivåer är betryggande.

Sammanfattning

Syftet med analysen är att belysa var kommunen befinner sig finansiellt och hur utvecklingen ser ut över tid. Genom analys av de fyra perspektiven *resultat*, *kapacitet*, *risk* och *kontroll* identifieras finansiella problem och visar om kommunen har god ekonomisk hushållning eller inte. I detta innefattas att kommunen i ett kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Bedömningen är att kommunen med nuvarande verksamhetsvolym har sämre förutsättningar att ha balans i ekonomin. Detta kräver att verksamheterna skyndsamt anpassar och ställer om utifrån demografiska förändringar. Samtidigt får inte verksamheterna utökas med mer än vad demografin för- anleder. En känslighetsanalys visar till exempel att en generell ökning av lönerna med 1 % innebär en kostnadsökning med ca 20 mnkr/ år. En skattehöjning/sänkning med 50 öre (till 21,66/20,66) skulle ge ändrade skatteintäkter med ca 47 mnkr per år. En räntehöjning med 1 % skulle för koncernen (endast bolagen har lån) innebära en kostnadsökning med ca 15 mnkr per år (med dagens upplåning och räntebindning). När det gäller bolagen är de höga investeringsnivåerna de närmaste åren med därpå följande lånebehov ett orosmoment.

Det finns många orosmoln i omvärlden, bland annat i form högt kostnadsläge, fluktuerande ränteläge och ökande arbetslöshet samtidigt som kompetensbristen är påtaglig. Årets budget är mycket stram och påverkad av det som händer i omvärlden. Kommunen har ändå ett stabilt utgångsläge i denna oroliga tid men behöver anpassa verksamheterna till de nya förutsättningarna.

Resultatbudget

mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Nämndernas nettokostnader	- 2 675,5	- 2 806,6	- 2 853,6	- 2 937,8	- 3 048,3
Interna kapitalkostnader	48,0	52,9	53,8	56,6	59,9
Interna personalomkostnader	590,5	578,0	590,9	614,1	638,0
Externa arbetsgivaravgifter	- 426,8	- 437,2	- 458,6	- 476,5	- 495,0
Externa pensioner	- 245,2	- 184,5	- 181,6	- 188,5	- 191,9
Ökad semesterlöneskuld ¹⁾	-	- 4,5	- 4,5	- 4,5	- 4,5
Avskrivningar	- 36,8	- 39,9	- 41,4	- 43,3	- 45,7
Realisationsvinster	3,0	-	-	-	-
Jämförelsestörande intäkter/kostnader	-	-	- 31,5	-	-
Verksamhetens nettokostnader	- 2 742,8	- 2 841,8	- 2 926,5	- 2 979,9	- 3 087,5
Kommunalskatteintäkter	1 836,2	1 911,7	1 960,8	2 039,3	2 116,1
Kommunal utjämning	862,8	861,3	915,7	926,2	938,6
Finansiella intäkter	46,2	30,1	29,5	30,0	30,0
Finansiella kostnader	- 18,7	- 9,5	- 4,2	- 7,8	- 7,8
Resultat före extraordinära poster	- 16,3	- 48,2	- 24,7	7,9	- 10,6
Extraordinära poster RUR	-	48,2	24,7	-	10,6
Årets resultat	- 16,3	0,0	0,0	7,9	0,0

¹⁾ Kommunen har en ansamlad semesterlöneskuld som stäms av löpande. Den löneökning som inträffar under året gör att semesterlöneskulden behöver räknas upp motsvarande löneökningstakten för att motsvara verkligt värde när sparad semester tas ut av de anställda. För detta avsätts ett belopp i budget varje år. De budgeterade medlen fördelas sedan till respektive förvaltning.

Balansbudget

	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Tillgångar					
Anläggningstillgångar	1 603,5	1 601,5	1 652,9	1 672,5	1 694,0
-materiella anläggningstillgångar	609,0	682,0	708,4	748,0	789,5
-finansiell leasing	-	-	-	-	-
-finansiella anläggningstillgångar	994,5	919,5	944,5	924,5	904,5
-långfristiga fordringar	-	-	-	-	-
Omsättningstillgångar	394,9	369,0	350,1	350,1	350,1
-förråd, lager, exploatering, tomträtter	22,1	20,0	20,0	20,0	20,0
-fordringar	370,1	349,0	330,1	330,1	330,1
-kassa, bank	2,6	-	-	-	-
Summa tillgångar	1 998,4	1 970,5	2 003,1	2 022,7	2 044,2
Skulder och eget kapital					
Eget kapital	1 222,6	1 162,8	1 174,4	1 182,2	1 182,2
-varav årets resultat	-	-	- 0,0	7,9	- 0,0
	16,3				
Avsättningar	315,2	335,2	325,7	326,7	327,5
-varav pensioner	245,7	257,2	246,2	247,2	248,0
-varav andra avsättningar	69,5	78,0	79,5	79,5	79,5
Skulder	460,6	472,5	503,1	513,8	534,5
-varav långfristiga skulder	14,5	3,4	13,5	12,5	11,1
-varav finansiell leasing	-	-	-	-	-
-varav övriga långfristiga skulder	-	-	-	-	-
-varav kortfristiga skulder	446,1	469,1	489,6	501,3	523,4
Summa skulder och eget kapital	1 998,4	1 970,5	2 003,1	2 022,7	2 044,2

Investeringar

mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Skattefinansierad verksamhet	59,7	105,1	75,6	82,9	87,2
Kommunstyrelsen	55,3	95,6	69,6	76,9	80,2
varav Samhällsbyggnad	53,4	79,3	47,5	65,4	67,5
varav Räddningstjänst	0,2	8,1	6,0	6,0	7,2
varav Kommunservice	1,6	5,3	6,3	5,2	5,2
varav Näringsliv o	-	0,3	0,3	0,3	0,3
Kompetens	-	-	-	-	-
varav Kultur	-	2,6	-	-	-
varav Ledning	0,1	-	9,5	-	-
Miljö och Bygg	-	-	-	-	-
Barn och utbildning	-	3,0	3,0	3,0	3,0
Socialförvaltningen	4,4	6,5	3,0	3,0	4,0
Skattefinansierade exkl	59,7	105,1	75,6	82,9	87,2
Affärsdrivande verksamhet					
Exploateringsverksamhet	-	-	-	-	-
Summa nettoinvesteringar	59,7	105,1	75,6	82,9	87,2

I budget 2025 ingår rullade investeringar från 2024.

Nämndernas nettokostnader

Nämnd/förvaltning, mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Koncerngemensamma satsningar	19,3	24,4	35,4	35,4	35,4
Kommunstyrelsen	493,8	510,5	507,3	524,4	542,8
Barn- och utbildningsnämnden	984,1	1 021,8	1 030,4	1 036,5	1 052,0
Socialnämnden	1 150,0	1 223,1	1 253,7	1 314,0	1 389,2
Miljö- och byggnämnden	18,5	20,6	21,3	21,9	23,0
Revisionen	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8
Överförmyndare	3,6	3,8	3,8	4,0	4,1
Förändring semesterlöneskuld	4,5				
Nämndernas nettokostnader	2 675,5	2 805,9	2 853,6	2 937,8	3 048,3

Skatter och kommunal utjämning

Skatteprognosen bygger på SKR:s prognos i cirkulär 25:21 från 2025-04-29. I skatteberäkningen har antagits att kommunens befolkning utvecklas enligt samhällsbyggnadsenhetens prognos i mars 2025.

mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Kommunalskatteintäkter					
Allmän kommunalskatt	1836,2	1911,7	1960,8	2039,3	2116,1
Skatteavräkning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
kommunalskatteintäkter	1836,2	1911,7	1960,8	2039,3	2116,1
Kommunal utjämning					
Inkomstutjämning	543,2	571,5	609,2	641,1	668,3
Kostnadsutjämning	31,8	34,1	37,7	37,6	37,5
Regleringspost	111,4	86,8	84,4	63,5	48,8
Kommunal fastighetsavgift	112,3	115,3	118,2	118,2	118,2
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Generella bidrag från staten	30,5	0,0	0,0	0	0,0
LSS- utjämning	64,1	53,6	66,2	65,9	65,7
S:a Kommunal utjämning	893,3	861,3	915,7	926,2	938,6
Summa	2729,5	2773,0	2876,4	2965,5	3054,6

Följande förutsättningar har använts vid skatteberäkningar:

	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Kommunens skattesats i kr	21,16	21,16	21,16	21,16	21,16
Folkmängd 31/12 året före	36 447	36 593	36 292	36 148	36 052
2% överskottsmål i mnkr	54,6	55,5	57,5	59,3	61,1

Finansnetto

mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Finansiella intäkter					
Ränteintäkter, kortfristiga fordringar					
Ränteintäkter, långfristiga fordringar	31,1	15,5	15,5	15,5	15,5
Utdelningar aktier och andelar	0,9	0,5	0,0	0,0	0,0
Borgensavgifter	14,2	14,1	14,0	14,5	14,5
Summa	46,2	30,1	29,5	30,0	30,0
Finansiella kostnader					
Räntekostnader, lång- och kortfristig skuld	-1,1	-9,5	-1,8	-1,8	-1,8
Finansiell kostnad pensioner	-17,6		-2,4	-6,0	-6,0
Summa	-18,7	-9,5	-4,2	-7,8	-7,8
Finansnetto	27,5	20,6	25,3	22,2	22,2

Principer för ekonomistyrning

Budgetprocess

Kommunens budgetprocess innebär att tyngdpunkten i det centrala budgetarbetet ligger på våren då ramarna tas fram. Detta är viktigt för att eventuella förändringar i verksamheterna ska kunna förberedas under hösten inför nästkommande år. Höstens interna detaljbudgetarbete koncentreras till verksamhetsplanering och avstämning av eventuella förändrade förutsättningar. Anslag i budgeten anvisas direkt till nämnderna som "totala nettoanslag" i driftbudgeten. För ombudgetering av anslag gäller: Nämnd får uppdra åt sin ordförande och vice ordförande, eller åt förvaltningschefen att fatta beslut om rutinmässiga ombudgeteringar inom egen ram.

Nämnderna och bolagsstyrelserna formulerar under hösten mål och uppdrag utifrån de åtta målområdena i kommunens vision. Man gör också prioriteringar för den egna verksamheten. Enheterna formulerar sedan mål, även här utifrån den övergripande visionen, avseende vad som kan vara tillämpligt i respektive verksamhet och vad man kan bidra med för att nå målen. Bolagen utarbetar förslag på mål och uppdrag inför behandlingen av ägardirektiven där mål och uppdrag inarbetas i ägardirektiven. Respektive facknämnd beslutar om detaljbudget och verksamhetsplan senast den 30 november. Enheternas verksamhetsplaner ska vara godkända av förvaltningschef senast vid årets utgång.

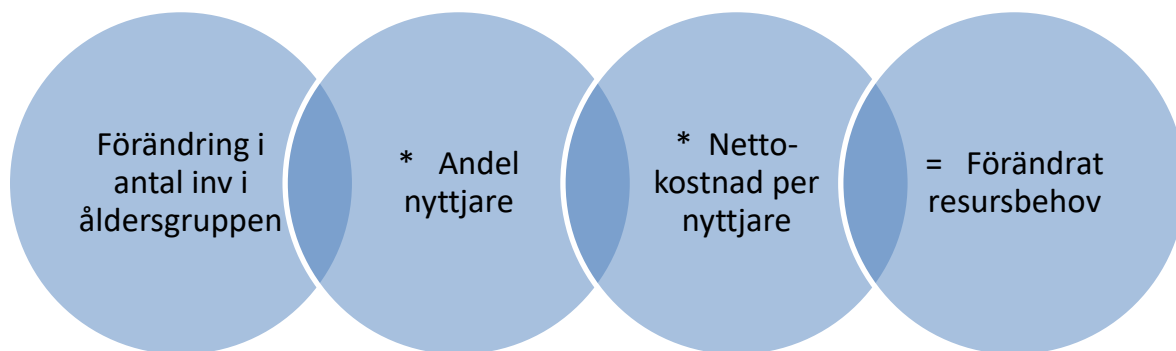
Kommunstyrelsen har rätt att besluta om senareläggning av planerade investeringar i budgeten, om det riskerar att bli avvikelser mot fastställd budget som begränsar kommunens finansiella handlingsutrymme.

Justering av budgetramar

Västerviks kommun justerar budgetramarna efter volym för barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden enligt demografimodell, se beskrivning nedan. Befolkningsprognosen för budgetåret används för volymjusteringen. Justeringen görs mot föregående årsprognos. Någon slutlig avstämning görs inte i samband med bokslut.

Demografimodell för beräkning av förändrade resursbehov

Demografimodellens syfte är att anpassa kommunens verksamheter efter förändringar i invånarantalet och befolkningens sammansättning. Modellen bygger på förändringen av antalet invånare i utvalda åldersgrupper och andelen nyttjare i dessa åldersgrupper. För varje åldersgrupps verksamhet har en nettokostnad per nyttjare beräknats såsom totala nettokostnaden dividerat med antalet nyttjare. Demografimodellen tar inte någon särskild hänsyn till fasta kostnader utan de behandlas på samma sätt som rörliga. Exempelvis: Om antalet elever i grundskolan minskar, antar man att de fasta kostnaderna minskar i samma takt som de rörliga.

Demografimodellens indelning i verksamheter

För att få en så bra precision som möjligt på beräkningarna har en ganska fin indelning på verksamhetsnivå valts. Även tillgången på statistiskt underlag har varit avgörande för valet av verksamhetsnivå. Testberäkningar har visat att det blir stora skillnader i resultatet beroende på vilken detaljeringsnivå man väljer.

Modellen är därför indelad i fjorton olika verksamhetsdelar: Förskola, fritidshem, grundskola/förskoleklass/anpassad grundskola, gymnasieskola/anpassad gymnasieskola, äldreomsorg ordinärt boende 65-74 år, äldreomsorg ordinärt boende 75-79 år, äldreomsorg ordinärt boende 80-84 år, äldreomsorg ordinärt boende 85-89 år, äldreomsorg ordinärt boende 90-w år, äldreomsorg särskilt boende 65-74 år, äldreomsorg särskilt boende 75-79 år, äldreomsorg särskilt boende 80-84 år, äldreomsorg särskilt boende 85-89 år och äldreomsorg särskilt boende 90-w år.

Källor

För att förenkla arbetet med att ta fram underlagssiffror till modellen är det en fördel att använda så få och så enhetliga källor som möjligt. Källorna ska vara säkra och lätta att få tag på. Befolkningsprognoser för Västerviks kommun, hämtas från kommunens samhällsbyggnadsenhet och används för att beräkna förändringen i antal invånare i olika åldersgrupper. Räkenskapssammandrag för Västerviks kommun tas fram på centrala ekonomiavdelningen och används för att beräkna nettokostnaden per nyttjare för skola och äldreomsorg.

Resultatöverföring i samband med bokslut

Överskott eller underskott mot driftbudget regleras mot resultatutjämningsfonden.

Kommunfullmäktige kan senast i samband med fastställande av årsredovisning justera det belopp som ska regleras mot resultatutjämningsfonden. Nämnd kan föreslå disponering av medel från resultatutjämningsfonden. Förslaget får inte innebära utökad verksamhet på längre sikt. Ett sådant förslag ska lämnas i samband med budgetarbetet och ska behandlas av kommunfullmäktige.

När ett underskott regleras mot resultatutjämningsfonden ska det täckas med motsvarande överskott de närmast tre följande åren. Nämnden ska löpande i årsrapport, delårsrapporter och budgetuppföljningar redovisa vilka åtgärder som kommer att vidtas för att återställa resultatutjämningsfonden.

Investeringar

En investering är en anläggningstillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav i verksamheten. För att precisera detta ytterligare gäller att en utgift redovisas som en investering om:

- Den ekonomiska livslängden beräknas till minst tre år
- Är avsedd för stadigvarande bruk
- Att beloppet är av väsentlig storlek

Samtliga kriterier måste vara uppfyllda. Med väsentligt belopp menas minst ett prisbasbelopp.

Kommunstyrelsen bemyndigas att besluta om mindre investeringsobjekt, under förutsättning att de ryms inom den totala investeringsramen. Dock ska fullmäktige alltid besluta om ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Kommunstyrelsen bemyndigas att inom fastställd resursram genomföra ombudgetering av pågående investeringsobjekt mellan redovisningsåren.

Grundprincipen är att investeringar ska vara självfinansierade. Undantag görs för flera av bolagen som har hög investeringstakt. Man kan bedöma självfinansiering på ett enskilt år men det ger ingen rättvisande bild. Ofta skjuts/pågår investeringar över flera år och det är mer rättvisande att se investeringar och självfinansiering över till exempel en femårsperiod. I föreliggande budget bedöms självfinansieringen åren 2024–2028, det vill säga fem år.

Lokaler

Den budgetram som verksamheterna har fått beslutad innefattar även lokaler. Några tilläggsanslag för lokaler kommer därmed i normalfallet inte att beviljas. Lokalerna volymjusteras också från och med 2013, det vill säga ökar antalet elever till exempel inom skolan så ökar budgetramen för lokaler.

Ekonomi- och verksamhetsuppföljning

En fungerande ekonomistyrning förutsätter att det finns en utvecklad ekonomi- och verksamhetsuppföljning. Ekonomistyrningens främsta uppgift är att signalera avvikelser så att organisationen så snabbt som möjligt ska kunna göra förändringar i verksamheten.

Respektive nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för uppföljning av verksamhet och ekonomi inom sitt verksamhetsområde. Uppföljning ska ske på alla nivåer som tilldelats ett verksamhets- och ekonomiskt ansvar. Varje förvaltning och bolag ansvarar för att kontinuerlig avrapportering sker till nämnden eller styrelsen vid fastställda tidpunkter. Rapportering till central nivå sker efter ekonomichefens fastställda tider. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att följa hur verksamhet och ekonomi utvecklas för hela kommunkoncernen.

Nämnd eller bolagsstyrelses åtgärder vid konstaterad / befarad budgetavvikelse

Med budgetavvikelse avses både verksamhets- och beloppsavvikelse från fastställd årsbudget. Så snart avvikelse befaras eller har konstaterats är nämnd eller bolagsstyrelse skyldig att vidta åtgärder så att budget kan hållas. Anställningsstopp för respektive förvaltning eller bolag inträder med automatik vid en negativ helårsprognos. När

ombudgetering är beslutad och det befarade underskottet är undanröjt upphävs anställningsstoppet.

I de fall nämnden eller styrelsen planerar eller har vidtagit åtgärder för att hålla budgeten ska dessa också redovisas i den löpande uppföljningen. Åtgärder som innebär väsentliga avsteg från de av kommunfullmäktige antagna målen får inte vidtas utan kommunfullmäktiges beslut.

Vid konflikt mellan budget och verksamhet gäller budget. Ekonomin utgör alltså gräns för verksamhetens omfattning. Följande ordning gäller;

1 Lagstadgade krav

2 Budget

3 Verksamhetsmål.

Uppföljning av ekonomi och verksamhet

Delårsrapportens och årsredovisningens utformning och omfattning regleras i den kommunala redovisningslagen (2018:597). Uppföljning ska ske i form av delårsrapport och årsredovisning. I Västerviks kommun görs följande:

- Delårsrapport per sista april och sista augusti samt årsredovisning per sista december till kommunfullmäktige.
- Ekonomirapport per den sista januari, februari, mars, maj, juli, september, oktober och november till kommunstyrelsen.
- Målen följs upp i budgetuppföljning per den sista augusti (i delårsrapporten) och i årsredovisningen.
- Olika kvalitetsmätningar, jämförelser med mera redovisas i den uppföljning som kommer närmast efter publicering av resultaten.
- Kommunstyrelsen följer löpande upp ekonomi, befolkning och arbetsmarknad genom rapport varje månad.
- Arbetet med internkontroll avrapporteras till kommunstyrelsen senast i samband med årsredovisningen.

Finansiering

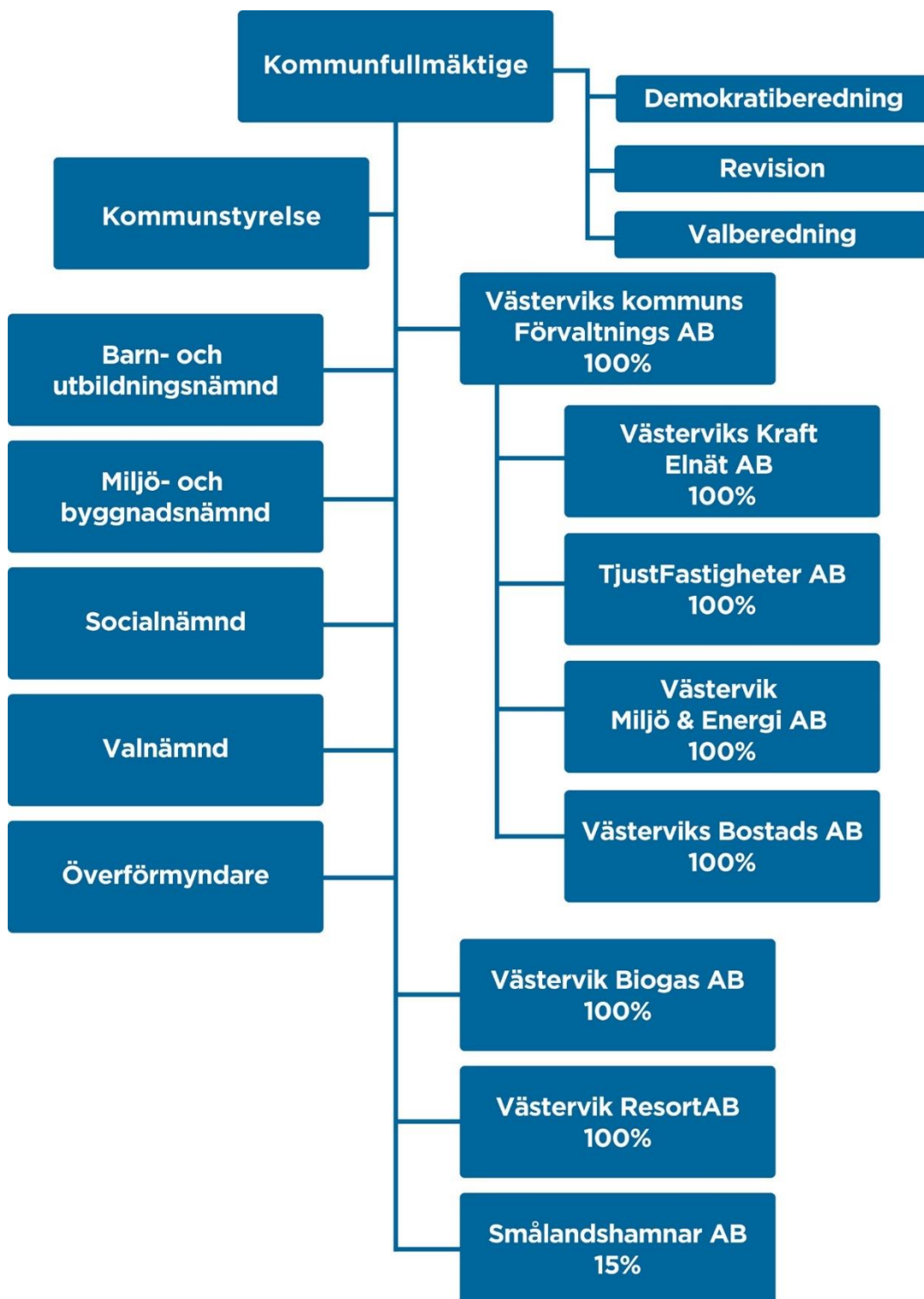
Kommunkoncernens totala ram för extern upplåning under år 2025 är fastställd till 4 516 mnkr. För 2026 föreslås den öka till 4 760 mnkr på grund av bolagens höga investeringstakt. Vidareutlåning sker från Västerviks kommuns förvaltnings AB, där internbanken finns, till kommunen och till de kommunala bolagen. Låneram för varje bolag fastställs i ägar-direktiven.

Västerviks Kommuns Förvaltnings AB bemyndigas att ta upp nya lån och omsätta befintliga lån inom fastställd ram för extern upplåning.

Femårsöversikt

	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Allmänt					
Antal invånare	36 447	36 593	36 292	36 148	36 052
Kommunal utdebitering, kr	33,02	33,02	33,02	33,02	33,02
- varav kommunalskatt	21,16	21,16	21,16	21,16	21,16
Budgetomslutning					
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	2 742,8	2 841,8	2 926,5	2 979,9	3 087,5
Nettoinvesteringar, mnkr	59,7	105,1	75,6	82,9	87,2
Resultat					
Årets resultat, mnkr	- 16,3	0,0	0,0	7,9	0,0
Finansiering					
Skatteintäkter, mnkr	1 836,2	1 911,7	1 960,8	2 039,3	2 116,1
Kommunal utjämning, mnkr	893,3	861,3	915,7	926,2	938,6
Tillgångar, skulder och eget kapital					
Tillgångar, mnkr	1 998,4	1 970,5	2 003,1	2 022,7	2 044,2
Tillgångar, per invånare tkr	54,8	53,8	55,2	56,0	56,7
Avsättningar och skulder, mnkr	775,8	807,7	828,8	840,5	862,0
Avsättningar o skulder, per invånare tkr	21,3	22,1	22,8	23,3	23,9
Eget kapital, mnkr	1 222,6	1 162,8	1 174,4	1 182,2	1 182,2
Eget kapital, per invånare tkr	33,5	31,8	32,4	32,7	32,8
Långfristig låneskuld, mnkr	14,5	3,4	13,5	12,5	11,1
Långfristig låneskuld, per invånare tkr	0,4	0,1	0,4	0,3	0,3
Nyckeltal					
Överskottsandel (%)	-0,6%	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%
Pensionsskuld,ansvarsförbindelse	730,1	695,4	652,0	619,6	587,0
Soliditet (%)	61%	59%	59%	58%	58%
Soliditet inkl pensionsskuld (%)	25%	24%	26%	28%	29%

Kommunkoncernens organisation

Personal

Visionens åtta områden med mätbara mål har en punkt som särskilt berör HR-frågorna. En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva,

- HME-index (Hållbart Medarbetar Engagemang) ska vara minst 77 och högre än riksgenomsnittet totalt.
- Sjukfrånvaron ska vara minst 0,5 % lägre än riksgenomsnittet och lägre än föregående år.

HR-strategiska frågor

För att kunna lösa nyckelfrågan att i hård konkurrens kunna rekrytera och behålla framtidens medarbetare är det nödvändigt att kommunen uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Västerviks kommun ska attrahera, engagera, utveckla och behålla kommunsveriges bästa medarbetare. Vår ambition är att våra medarbetare ska trivas, få intressanta uppdrag, känna stolthet över sitt arbete, känna förtroende för sin chef och en positiv gemenskap med sina kollegor.

En arbetsgivare

Kommunkoncernen ska arbeta för att ha en gemensam personalpolitik. Alla HR-processer samordnas så att rättssäkerhet och likabehandling kännetecknar Västerviks kommun som arbetsgivare oavsett var man har sin placering.

Kompetensbaserad rekrytering ska tillämpas för att säkerställa att rätt kompetens rekryteras.

Värdegrunden i samspelet mellan ledare och medarbetare ska präglas av trygghet, meningsfullhet, gemenskap och dialog.

Våra ledare

Våra ledare ska ges goda förutsättningar att tillsammans med sina medarbetare lyckas i sina uppdrag så att verksamhetens mål kan uppnås. Våra ledare ska vara engagerade i sina uppdrag, agera förebilder och entusiasmera sina medarbetare. Våra ledare ska se till helhet och ha ett demokratiskt förhållningssätt.

Våra medarbetare

Vi ska ge goda förutsättningar för att våra medarbetare ska uppnå balans i livet mellan arbete och fritid. Medarbetarna ska ha tydliga uppdrag och förväntningar samt vara kompetenta för sina uppdrag. De ska känna sig stolta, uppleva trygghet, en positiv gemenskap med sina kollegor och ha förtroende för sin chef.

I Västerviks kommun värnar vi om varje medarbetares arbetsmiljö, vi vill att alla medarbetare ska trivas och utvecklas i sin yrkesroll. Hos oss ska alla gå till jobbet med en positiv känsla. Förutsättningar ska skapas för att fler medarbetare ska arbeta heltid.

Personalfakta och personalstruktur

I november 2024 hade Västerviks kommun 3 120 tillsvidareanställda medarbetare. Detta innebär en ökning med 8 medarbetare sedan 2023. Däremot har antalet visstidsanställda minskat med 33 personer sedan 2023 och var 217 st för 2024.

Könsfördelningen bland kommunens anställda är 76 % kvinnor och 24 % män. Denna fördelning har varit mer eller mindre konstant över tid och motsvarar könsfördelningen i Sveriges kommuner.

Åldersstrukturen har under 5-årsperioden varit relativt stabil. Medelåldern på tillsvidareanställda ligger på 45,8 år. 22% av medarbetarna är 34 år eller yngre, 50% är mellan 35 och 54 år och 28% är 55 år eller äldre.

Fram till och med år 2028 beräknas antalet anställda som går i pension vara ca 276 personer. Då pensionsåldern idag är mycket flexibel, 61 – 69 år, är pensionsavgångarna svåra att prognostisera. Siffran anger antalet medarbetare som under perioden uppnår 65 års ålder. De största pensionsavgångarna finns bland pedagogisk personal och personal inom vård och omsorg.

Arbetsmiljö och hälsa

Genom att arbeta hälsofrämjande kan arbetsplatser skapas där medarbetare trivs och kan prestera bra. Det systematiska arbetsmiljöarbetet med förebyggande insatser och ett tidigt rehabiliteringsarbete ska ge ökade hälsotal och ett hållbart arbetsliv.

Företagshälsovårdsresursen har under de senaste åren bland annat använts till insatser inom organisatorisk- och social samt fysisk arbetsmiljö, lagstadgade hälsokontroller och rådgivning. Efterfrågan på förebyggande insatser som stöd och handledning samt insatser i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön är den insatsform som används mest.

Sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare utgjorde 6,3 % av den totala arbetstiden under 2024, vilket är en minskning från föregående års 6,7 %.

Bilaga 1 Driftsredovisning 2025–2028

Koncerngemensamma satsningar mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
<i>Budget 2025</i>	24,350	24,350	24,350	24,350
Lönesatsningar via HRs kartläggningar		3,000	3,000	3,000
Löneökning 2025 inkl PO		6,000	6,000	6,000
Digitaliseringssatsning 2026		2,000	2,000	2,000
Ram	24,350	35,350	35,350	35,350
Kommunstyrelsen mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
<i>Budget 2025</i>	510,488	510,488	510,488	510,488
Ishall/arena (halvårshyra 2031)		0,000	0,000	0,000
Valnämnden, ord val 2026		0,600	0,000	0,000
Löneökning inkl PO		0,825	12,133	23,826
Uppräkning övriga kostnader KPIF		5,825	11,974	18,446
Ramväxling medvind		0,580	0,580	0,580
Robust kommun - civil beredskap		0,760	1,000	1,244
Satsning för bredd i kulturutbudet		0,500	0,500	0,500
Ungdomsfullmäktige		0,200	0,200	0,200
Äskanden 2025		-12,500	-12,500	-12,500
Ram	510,488	507,278	524,375	542,784
Barn- och utbildningsnämnden mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
<i>Budget 2025</i>	1021,783	1021,783	1021,783	1021,783
Volymjusteringar		-11,762	-21,288	-35,637
Löneökning inkl PO		3,772	31,160	59,478
Uppräkning övriga kostnader KPIF		5,919	12,167	18,744
Ny maskinpark gymnasiet		0,700	0,700	0,700
Växling statsbidrag grundskola		0,584	0,584	0,584
Växling statsbidrag gymnasieskola		-0,140	-0,140	-0,140
Växling statsbidrag Komvux		0,000	0,000	0,000
Äskanden 2025		-20,500	-20,500	-20,500
Äskanden 2026; SKAL		1,000	1,000	1,000
Övningsskolor		1,000	1,000	1,000
Skolbibliotek		1,000	0,000	0,000
Strukturbidrag		3,000	0,000	0,000
Omställning		5,000	0,000	0,000
Stöd och verksamhet		19,000	10,000	5,000
Ram	1021,783	1030,356	1036,466	1052,012

forts. driftsredovisning 2025–2028

Socialnämnden mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering	Planering 2028
Budget 2025	1223,058	1223,058	1223,058	1223,058
Volymjusteringar		23,497	44,122	68,169
Löneökning inkl PO		6,498	46,775	88,421
Nya Annagården		0,000	0,000	4,700
Uppräkning övriga kostnader KPIF		4,428	9,102	14,022
Ramväxling Medvind		-0,580	-0,580	-0,580
Växling stadsbidrag FS		-0,667	-1,332	-1,332
Växling stadsbidrag ÄO		0,836	1,666	1,666
Växling statsbidrag gemensam		1,163	1,674	1,674
Växling stadsbidrag IFO		2,473	2,470	2,422
Äskanden 2025		-13,000	-13,000	-13,000
Äskanden 2026		6,000	0,000	0,000
Ram	1223,058	1253,707	1313,954	1389,219
Miljö- och byggnadsnämnden mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025 (exkl RUF 0,7)	20,637	20,637	20,637	20,637
Löneökning inkl PO		0,056	1,068	2,115
Uppräkning övriga kostnader KPIF		0,091	0,188	0,288
RUF		0,500	0,000	0,000
Ram	20,637	21,284	21,893	23,040
Revisionen mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025 inkl ersättning från bolagen	2,310	2,310	2,310	2,310
ersättning från bolagen	-0,522	-0,522	-0,522	-0,522
PO-ändring		-0,020	-0,020	-0,020
Ram	1,788	1,768	1,768	1,768
Överförmyndare mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025	3,827	3,827	3,827	3,827
Löneökning inkl PO		0,006	0,114	0,225
Uppräkning övriga kostnader KPIF		0,010	0,020	0,031
Ram	3,827	3,843	3,960	4,083
Summa ramar	2805,931	2853,585	2937,766	3048,256

Bilaga 2 Investeringsplan

Investering	BUDGET 2026	PLAN 2027	PLAN 2028	Kommentar
Beläggning	10,0	10,0	10,0	Beläggningsunderhåll: behövs 10 mkr per år för att komma ifatt
Centrum, stadsutveckling	0,8	0,8	0,8	Mindre åtgärder i centrum
Återställning stenbeläggning centrum	0,0	0,1	0,4	Mängd och tidplan krävs
Effektbelysning	0,1	0,0	0,0	
Trafikåtgärder	2,0	2,0	2,0	Anpassningar och trafiksäkerhetsåtgärder
Mindre investeringar	2,0	3,0	3,0	Samlingspott för mindre åtgärder och reinvesteringar
Förnyelse trädplanteringar	0,5	0,5	0,5	Återplanteringar, planeringsunderlag tas fram 2024
Förnyelser lekplatser	0,6	0,6	0,6	Reinvesteringar 30 lekplatser
Hållbar utveckling	0,0	0,2	0,2	Mindre åtgärder/medfinansiering hållbarhetsprojekt
Hållplatser kollektivtrafik	0,0	1,5	1,5	Åtgärder enligt avtal med regionen, tillgänglighet busshållplatser
Dagvattenstrategi	2,0	1,5	1,5	Utökat kommunalt ansvar för dagvattenhantering allmänna ytor
Åtgärder badplatser	0,3	0,2	0,2	Utbyte bryggor, staket mm MS kollar upp behov
Trygghetsåtgärder broar/tunnlar	0,0	0,0	0,0	Åtgärder tunnlar
Reinvesteringar gata/broar	5,0	5,0	5,0	Reinvesteringar (Jennybron 5+5 2025 och 2026)
Gatuförnyelse VA-satsning	0,5	0,5	0,5	Följd av VME ökade förnyelsetakt
Motionsspår	0,2	0,2	0,3	Fortsatt satsning på underlag och belysning
Hamnen, kajer	1,0	1,0	1,0	Underhållsåtgärder kajer i staden
Markinköp	1,0	1,0	1,0	Inköp av mark (inlösen m.m.)
Utrustning kart- och mät	0,0	0,3	0,0	Ny GPS-utrustning, utbyte
Avfall skärgården	0,1	0,5	0,5	Förnyelse av avfallsanläggningar och dass m.m. (MEX)
Slottsholmen (ruin)	0,4	0,0	0,5	Vård ruin enligt underhållsplan
Belopp reinvesteringar	26,5	28,9	29,5	
DP Breviksplan	0,5	3,0	0,0	Multiaktivitetsplan samt lekplats
DP Stenhamra	0,0	0,0	2,0	Ny torgyta, parkering samt åtgärder villa+uthus
DP Läkaren	0,0	0,0	0,0	
DP Blå pumpen	0,0	0,0	1,0	
DP Horn 1:467 ("Tumlin")	0,0	3,0	0,0	Exploatering
DP Gåserum Grytstigen	2,0	3,0	0,0	Grytstigen, gc mm. Beroende av exploatörens utbyggnadstakt.
DP Vattentornet	0,0	0,0	2,5	Exploatering: Kostnad för GC, trottoar, dagvatten. Mest markeringsvärde.
DP Tändstickan 3	2,0	1,0	0,0	Exploatering, enbart segelmakeriet kostnadsberäknad.
DP Strömsholmen	0,0	0,0	4,0	Ny vågbrytare, bryggdäck m.m.
DP Sommarhemsvägen	0,0	8,0	0,0	Genomförande detaljplan i Piperskärr
Belopp åtgärder DP	4,5	18,0	9,5	
Källsortering allmänna platser	2,0	?	?	Ny lagstiftning 1 januari 2026
Strandpromenad hamnplan	0,0	0,0	2,0	Åtgärder vid Aquavilla
Storgatan	10,0	10,0	0,0	Gatumiljö
Utomhusåtgärder Kv Bryggaren	1,5	0,0	0,0	2024: Olof Palmes park, 25-26: Spötorget
Åtgärder kring Gamleby Herrgård-park	0,0	2,0	0,0	Åtgärder i Gamleby vid ny vårdcentral, särskilt boende.
Gamleby hamn	0,5	0,0	20,0	Åtgärd i befintlig hamn, geoteknisk utr. stor osäkerhet, ca 120 mkr, 50% MSB

Forts.Bilaga 2 Investeringsplan				
Piperskärr ny plan/ lekpl	0,0	1,0	1,5	Inväntar markförvärv/Sommarhemsvägen
Västerviksvägen	0,5	0,5	0,0	Gamleby torg : belysning, stenbeläggning
Lucerna, hamn	2,0	2,0	2,0	Underhållsåtgärder Lucerna besiktning, reparation stor osäkerhet.
Bjälken 14	0,0	3,0	3,0	Omläggning gata Reningsverket + ny gata Luserna norra
Belopp investeringar	16,5	18,5	28,5	
Totalbelopp investeringar	47,5	65,4	67,5	
Digitalisering Bryggaren	0,0	0,0	0,0	Nytt ljudsystem, digitalisering
IT-servrar/lagring, säkerhet	3,0	2,0	2,0	5-årsintervall på servrar och nuvarande är precis utbytta.
Utrustning måltidsservice	0,3	0,3	0,3	Bl a inventarier ny verksamhet Gamleby särskilt boende plus Åby skola
Robust kommun - civil beredskap	2,8	2,7	2,7	
Aktieköp musikmuseum	9,5	0,0	0,0	
Inventarier simhall	0,2	0,2	0,2	Städmaskin,möbler o utrustning inkl ny dammsugare nuvarande bassänger
Teknik Campus, utökade platser	0,3	0,3	0,3	Uppgradering, utbyte och komplettering av teknik inom Campus
Investeringsbehov	6,0	6,0	7,2	Larmställ RIB, Däck, Bil 4070, Bil 4075,Bil 4370, Bil 4770, däck, Vattendykning, motorsprutor, båt,Bil 4710, däck
Totalbelopp övriga inom KS	22,1	11,5	12,7	
Totalbelopp KSF	69,6	76,9	80,2	
Totalbelopp SOC	3,0	3,0	4,0	Inventarier
Totalbelopp BOU	3,0	3,0	3,0	Inventarier
Totalbelopp kommunen	75,6	82,9	87,2	

Bilaga 3 Kvalitet och resultat inom socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen

Kolada (kommun- och landstingsdatabasen) är det centrala verktyget i arbetet med att ta fram olika kvalitetsmått. Kolada är en databas som finns på webben (kolada.se) där all offentlig statistik, resultat från brukar- och medborgarundersökningar, egna undersökningar i kommuner etcetera samlas. Därigenom möjliggörs både nationella och lokala analyser och jämförelser med andra kommuner, verksamheter och enheter från år till år. Relevanta kvalitetsmått från Kolada presenteras nedan. Det är de senaste tillgängliga siffrorna som presenteras. Färgkoder som används utgör en jämförelse med övriga kommuner i landet och har följande innebörd:

Definition av färgerna	
	De 25% kommuner med bäst värden
	De 50% som placerat sig i mitten
	De 25% kommuner med sämst värden

Socialförvaltningen

Hemtjänst Titel	2022	2023	2024
Sammantaget nöjd med hemtjänsten - helhetssyn, andel (%)	88	88	90
Personalen ger information om förändringar, andel (%)	69	69	71
Bemötande från personal, andel (%)	99	95	96
Få kontakt med hemtjänstpersonalen, andel (%)	85	81	84
Förtroende för personalen, andel (%)	88	88	92
Hänsyn till åsikter och önskemål, andel (%)	87	85	91
Möjlighet påverka vilka tider personalen kommer, andel (%)	64	60	70
Personalen kommer på avtalad tid, andel (%)	87	84	88
Personalen utför sina arbetsuppgifter bra, andel (%)	86	82	90
Personalen har tillräckligt med tid, andel (%)	83	82	85
Tryggt att bo hemma med hemtjänst, andel (%)	88	86	90

Resurser			
Val: Västervik, 2023, 2022, 2021			
Titel	2021	2022	2023
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/inv 80+	87 027	93 118	93 943
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare	367 937	405 301	428 508

Särskilt boende Titel	2022	2023	2024
Val: Västervik, 2024, 2023, 2022			
Sammantaget nöjd med särskilda boendet - helhetssyn, andel (%)	80	78	85
Nöjd med aktiviteter som erbjuds - sociala aktiviteter, andel (%)	66	74	78
Bemötande från personalen, andel (%)	94	93	95
Få kontakt med personalen på boendet, andel (%)	79	83	88
Hänsyn till åsikter och önskemål, andel (%)	74	77	80
Personalen ger information om förändringar, andel (%)	45	50	53
Maten smakar bra, andel (%)	78	76	73
Maten är en trevlig stund på dagen - måltidsmiljö, andel (%)	65	69	59
Möjlighet påverka tider då personalen kommer, andel (%)	62	65	66
Personalen har tillräckligt med tid, andel (%)	71	72	71
Tryggt att bo på det särskilda boendet, andel (%)	87	89	90

Resurser Titel	2021	2022	2023
Val: Västervik, 2023, 2022,2021,			
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/inv 80+	136 826	145 762	149 713
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	954 290	1 018 525	1 089 251

Barn- och utbildningsförvaltningen

Resultatnyckeltal – grundskolan hemkommun Titel	2022	2023	2024
Val: Västervik, 2024, 2023,2022,			
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	68,7	67,3	66,0
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)	217,0	214,0	217,0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	79,0	80,3	75,3
Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska inkl. svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	89,9	88,2	82,4
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, hemkommun, andel (%)	87,7	83,7	81,6
Elever i åk 6 med lägst betyget E i engelska, hemkommun, andel (%)	88,7	89,2	84,5
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, hemkommun, andel (%)	57	49	54
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	57	68	56

Ekonominyckeltal – grundskolan Titel	2021	2022	2023
Val: Västervik, 2023, 2022,2021			
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)	6,1	3,4	4,1
Nettokostnad grundskola F-9, kr/inv	11 705	12 079	12 950
Referenskostnad grundskola F-9, kr/inv	11 029	11 686	12 443
Nettokostnad grundskola F-9, kr/elev	111 680	114 218	121 726
Referenskostnad grundskola F-9, kr/elev	105 225	110 495	116 965
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	122 657	125 791	134 514
Nettokostnad skolskjuts grundskola åk 1-9, kr/elev	9 586	10 138	10 903

Resultatnyckeltal gymnasiet - Hemkommun (elever folkbokförda i kommunen)				
Nyckeltals-ID	2021	2022	2023	2024
Val: Västervik, 2024, 2023, 2022,2021,				
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	66,0	65,8	68,6	63,9
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år, hemkommun, andel (%)	73,0	72,9	76,2	67,4
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	66,4	68,8	68,7	72,0
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	72,8	77,0	77,6	79,0
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, hemkommun, andel (%)	47,3	47,4	43,7	43,4
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 4 år, hemkommun, andel (%)	46,5	48,5	48,9	45,7
Genomsnittlig betygspoäng, gymnasieelever med examen, hemkommun	14,8	15,2	14,9	14,7
Gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program, hemkommun, andel (%)	31	13	21	9
Gymnasieelever som gått över till universitet/högskola direkt efter avslutad gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	16,1	19,5	19,1	x
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	87,1	84,2	x	x

x = uppgift saknas i Kolada

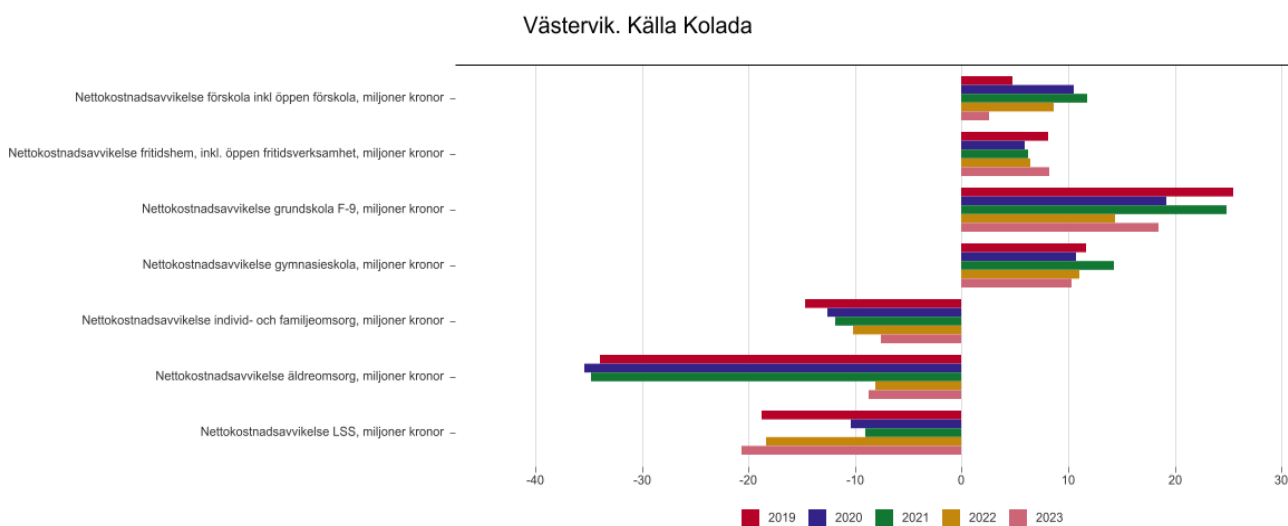
Ekonominyckeltal – gymnasiet			
Titel	2021	2022	2023
Val: Västervik, 2023, 2022, 2021,			
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	9,6	7,4	6,4
Nettokostnad gymnasieskola, kr/inv	4 425	4 395	4 684
Referenskostnad gymnasieskola, kr/inv	4 036	4 092	4 401
Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev	135 499	137 191	148 008
Referenskostnad gymnasieskola, kr/elev	123 376	130 758	138 336
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	141 148	142 083	153 198
Kostnad dagliga resor & inackordering gymnasieskola, kr/elev	3 489	3 526	3 588

Bilaga 4 kostnader, jämförelse med andra kommuner

Nedanstående diagram är hämtade från Kolada.se och bygger på officiell statistik från SCB och Kolada 2019–2023. Diagram 1 avser procentuell avvikelse, diagram 2 avvikelse i mnkr.

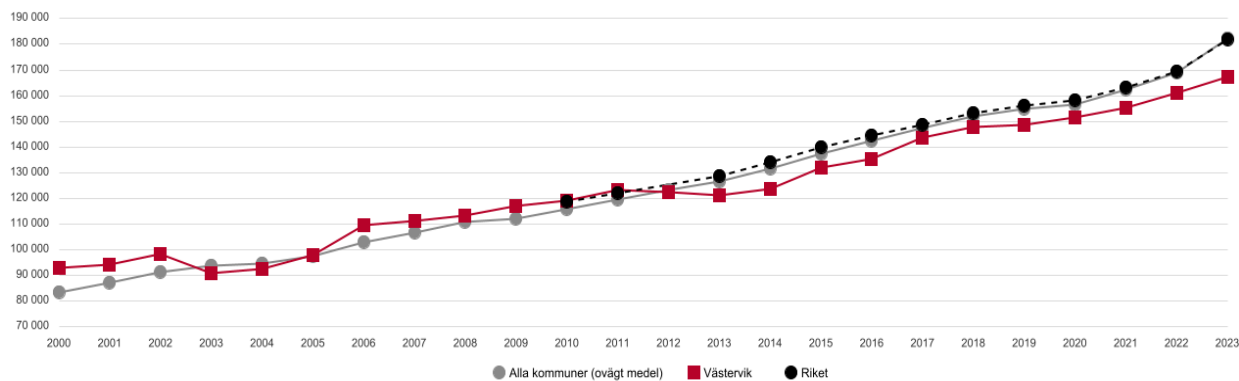

Staplarna avser i ordning från vänster till höger: förskola inkl öppen förskola, fritidshem inkl. fritidsverksamhet, grundskola F-9, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg, äldreomsorg.

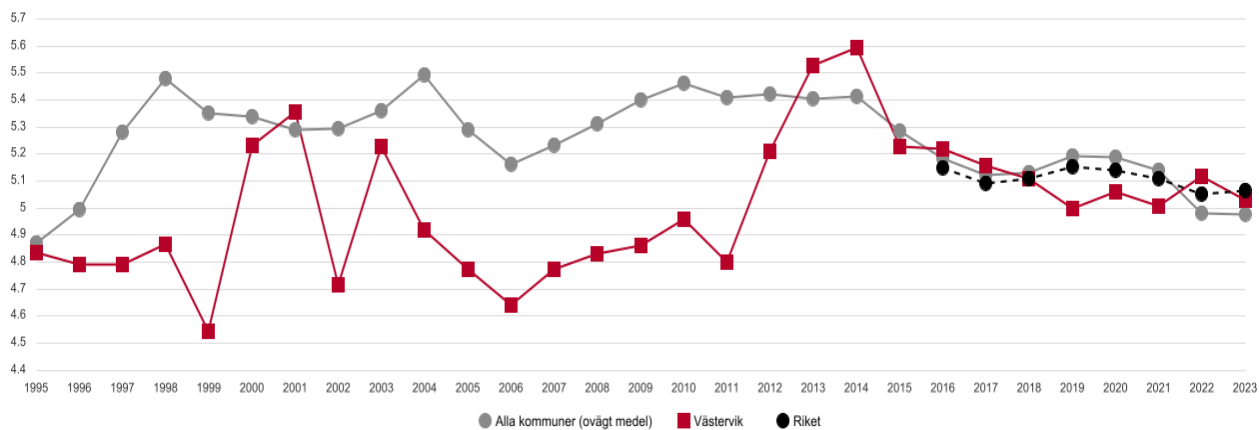

Barn- och utbildning - Förskola

Kostnad förskola, kr/inskrivet barn. Källa Kolada

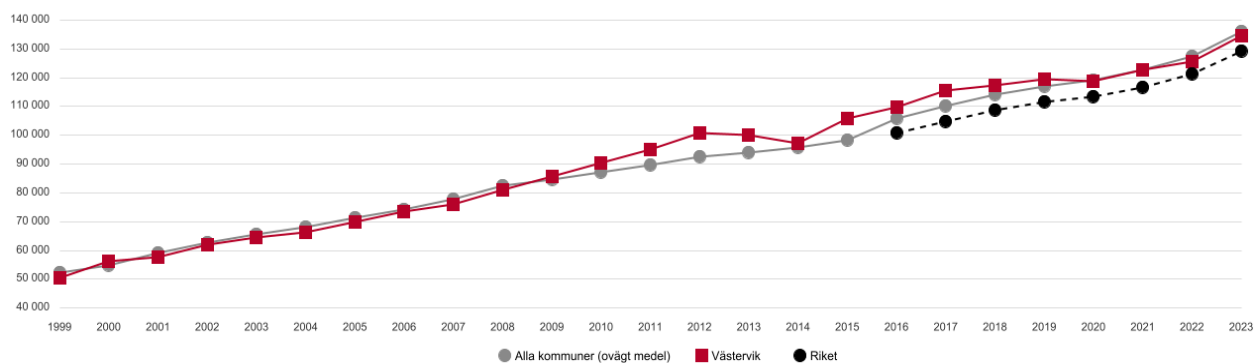

Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal. Källa Kolada

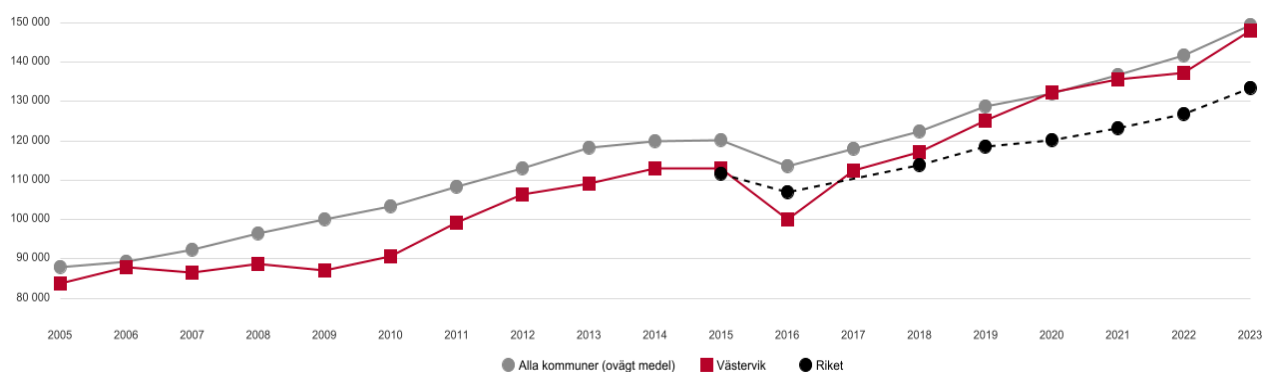

Barn- och utbildning – Grundskola, Gymnasieskola

Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev. Källa Kolada

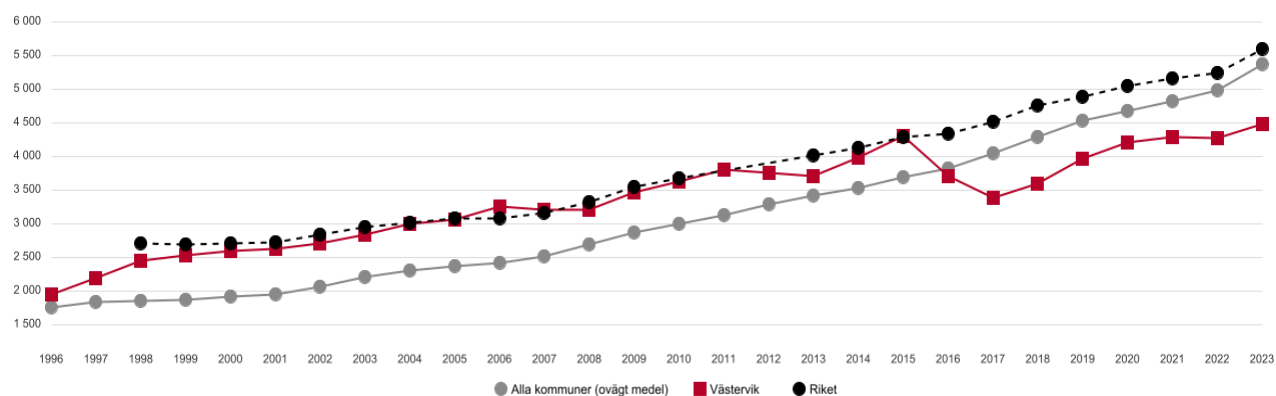

Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev. Källa Kolada

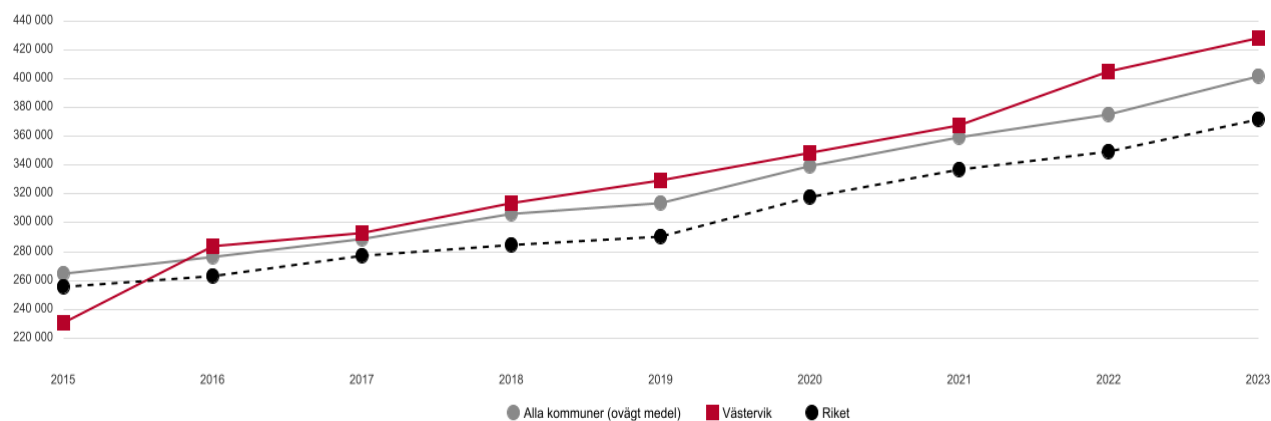

Socialförvaltningen – IFO, hemtjänst, ÄO, funktionsnedsättning, Säbo

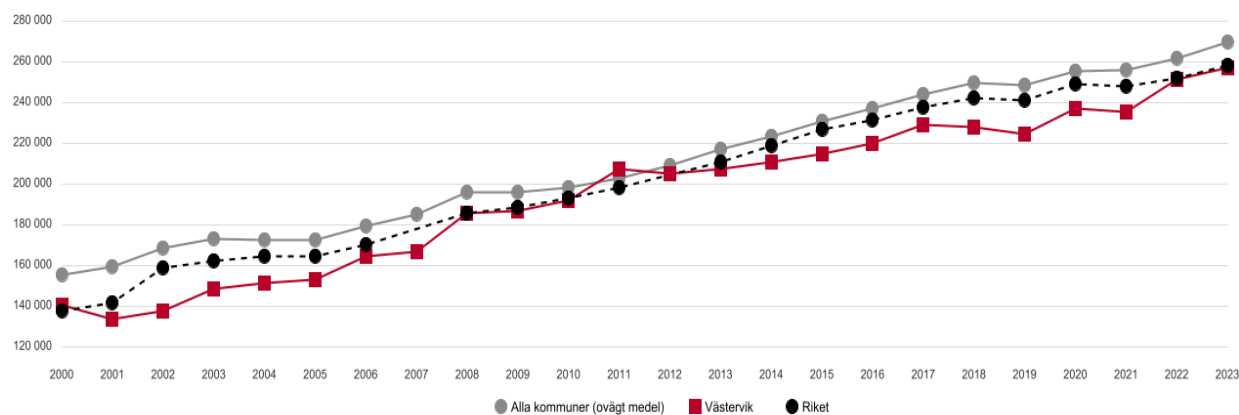
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv. Källa Kolada

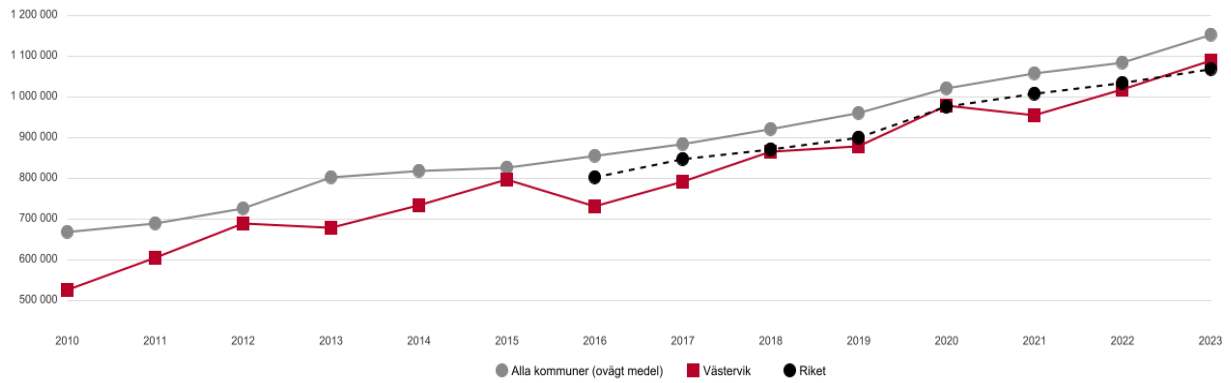
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänstagare. Källa: Kolada

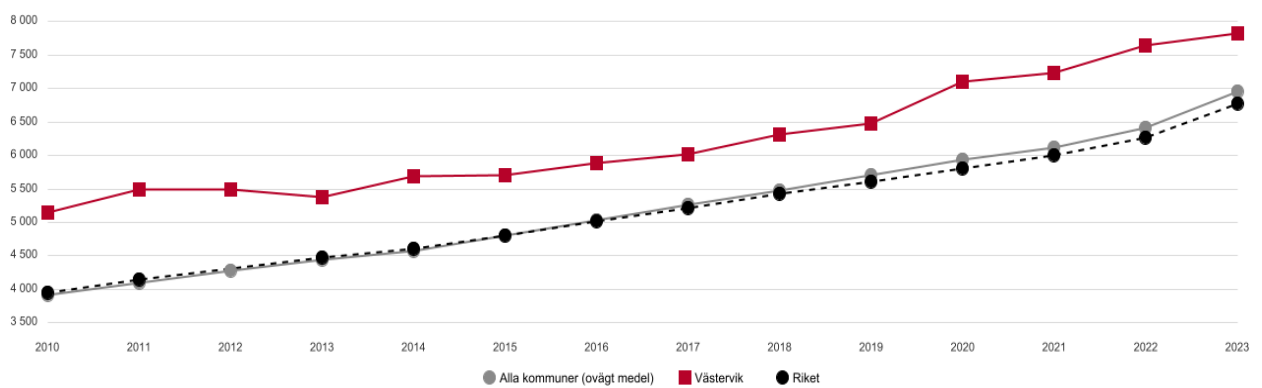
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+. Källa: Kolada

Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare. Källa: Kolada

Kostnad funktionsnedsättning LSS och SFB minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv. Källa: Kolada

Bilaga 5: resultatbudget sju år

Resultatbudget

	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028	Planering 2029	Planering 2030	Planering 2031	Planering 2032
Nämndernas nettokostnader	- 2 675,5	- 2 806,6	- 2 853,6	- 2 937,8	- 3 048,3	- 3 124,5	- 3 202,6	- 3 291,0	- 3 381,6
Interna kapitalkostnader	48,0	52,9	53,8	56,6	59,9	59,9	59,9	59,9	59,9
Interna personalomkostnader	590,5	578,0	590,9	614,1	638,0	653,9	670,3	687,0	704,2
Externa arbetsgivaravgifter	- 426,8	- 437,2	- 458,6	- 476,5	- 495,0	- 507,3	- 520,0	- 533,0	- 546,3
Externa pensioner	- 245,2	- 184,5	- 181,6	- 188,5	- 191,9	- 199,3	- 199,3	- 199,3	- 199,3
Ökad semesterlöneskuld ¹⁾	-	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Avskrivningar	- 36,8	- 39,9	- 41,4	- 43,3	- 45,7	- 45,7	- 45,7	- 45,7	- 45,7
Realisationsvinster	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Jämförelsestörande intäkter/kostnader	-	-	31,5	-	-	-	-	-	-
Verksamhetens nettokostnader	- 2 742,8	- 2 841,8	- 2 926,5	- 2 979,9	- 3 087,5	- 3 167,5	- 3 242,0	- 3 326,6	- 3 413,4
Kommunalskatteintäkter	1 836,2	1 911,7	1 960,8	2 039,3	2 116,1	2 201,6	2 283,6	2 363,8	2 481,2
Kommunal utjämning	862,8	861,3	915,7	926,2	938,6	944,5	953,7	963,0	979,4
Finansiella intäkter	46,2	30,1	29,5	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Finansiella kostnader	- 18,7	- 9,5	- 4,2	- 7,8	- 7,8	- 8,2	- 8,2	- 8,2	- 8,2
Resultat före extraordinära poster	- 16,3	- 48,2	- 24,7	7,9	- 10,6	0,4	17,2	21,9	69,0
Extraordinära poster RUR	-	48,2	24,7	-	10,6	-	-	-	-
Årets resultat	- 16,3	0,0	0,0	7,9	0,0	0,4	17,2	21,9	69,0

¹⁾ Kommunen har en ansamlad semesterlöneskuld som stäms av löpande. Den löneökning som inträffar under året gör att semesterlöneskulden behöver räknas upp motsvarande löneökningstakten för att motsvara verkligt värde när sparad semester tas ut av de anställda. För detta avsätts ett belopp i budget varje år. De budgeterade medlen fördelas sedan till respektive förvaltning.

Ovanstående resultatbudget är en kraftig förenkling med tanke på att förutsättningarna - särskilt nu med stor osäkerhet i omvärlden - ändras nästan från vecka till vecka. Åren 2029 till 2032 har därför uppskattats på följande sätt:

Nämndernas nettokostnader har räknats upp med ca 2,5 % årligen från 2028 års ramar.

Kapitaltjänst och avskrivning har uppskattats utifrån de investeringsplaner som finns till och med 2028.

Interna personalomkostnader och externa arbetsgivaravgifter har justerats med ca 2,5 % årligen.

Pensionsprognoser från Skandikon finns till och med 2029. Därefter ligger samma belopp som antagande.

Prognos på skatter och bidrag finns från SKR till och med 2032 och har använts med aktuell befolkningsprognos från samhällsbyggnadsenheten.

